

PROVINCIA TERÜLETFEJLESZTÉSI ÉS ÉPÍTÉSZETI TERVEZŐ KFT

Levél cím : 3529. Miskolc, Derkovits u. 52.

Telephely: 3530 Miskolc, Hadirokkantak u. 6. II/1.

Tel/Fax: /46/ - 356-345

E-mail: provincia@chello.hu

KRASZNOKVAJDA

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

K Ü L Z E T L A P

Településtervező:

**Soltész Jánosné
TT-1-05-0114-SZKI/2001**

Építész munkatárs:

**Barnáné Papp Tünde
05-0196-É3-É**

Közműtervező munkatársak:

Sallai Attila

Sejkóczki András

Pozsgai István

Miskolc, 2002 október hó.

**Soltész Jánosné
ügyvezető**

TARTALOMJEGYZÉK

I. JÓVÁHAGYÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZ

Határozati javaslat a Településszerkezeti Tervhez	
Településszerkezeti Terv a BELTERÜLETRE	TSZ-1 M= 1:4000
Településszerkezeti terv a KÜLTERÜLETRE	TSZ-2 M= 1:10 000

II. JÓVÁHAGYÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZ

Helyi építési Szabályzat	
Szabályozási terv a belterületre	SZ-1 M= 1:2000
Szabályozási terv a külterületre	SZ-2 M=1:10 000

III. ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

A./ A TELEPÜLÉSRENDEZÉST MEGALAPOZÓ KONCEPCIÓ ÖSSZEFOGLALÁSA

- 1./ A településfejlesztési koncepció irányelvei
- 2./ A mezőgazdaság fejlesztésének javaslata
- 3./ Az ipar és szolgáltatás fejlesztésének javaslata
- 4./ Az idegenforgalom fejlesztése
- 5./ A népességszám alakulása, humán erőforrás

B./ A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV JAVASLATAI

- 1./ A beépítésre szánt területek (központi belterület rendezésének javaslata)
 - 1.1./ Az épített környezet értékei
 - 1.2./ A tervezett településszerkezet
 - 1.3./ A tervezett területfelhasználás
 - 1.3.1./ A belterület/beépítésre szánt terület
 - 1.3.1.1./ Lakóterületek
 - 1.3.1.2./Településközpont vegyes területek
 - 1.3.1.3./ Gazdasági területek
 - 1.3.1.4./ Különleges területek
 - 1.3.1.5./ Zöldterületek
 - 1.3.2./ Beépítésre nem szánt területek
 - 1.3.2.1./ Mezőgazdasági területek
 - 1.3.2.3./ Egyéb területek
 - 1.3.3./ Környezetvédelmi és tájrendezési javaslat
 - 1.3.4./ Közlekedésfejlesztési és rendezési javaslat
 - 1.3.5./ Közműfejlesztési javaslat

C./ VÁRHATÓ TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HATÁSOK

Tervlapok:

Környezetvédelmi és tájrendezési javaslat
A-1 M=1:10 000

Közlekedésfejlesztési javaslat
A-2 M=1:4000

Vízhasználat fejlesztési javaslat
A-3 M=1:4000

Szennyvízelhelyezési fejlesztési javaslat
A-4 M=1:4000

Vízkárelhárítási javaslat
A-5 M=1:4000

Gázellátási és villamosenergia ellátási javaslat
A-6 M=1:4000

Hírközlési fejlesztési javaslat
A-7 M=1:4000

**JÓVÁHAGYÁSRA
KERÜLŐ MUNKARÉSZ
I.**

KRASZNOKVAJDA

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

**TELEPÜLÉSSZERKEZETI
TERV**

HATÁROZATI JAVASLAT:**Tárgy:**

KRASZNOKVAJDA KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETÉRE készített településszerkezeti terv elfogadásához.

Önkormányzatának Képviselőtestülete a fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

- 1.) A Településszerkezeti Terv szöveges munkarészét a Településszerkezeti Leírás szerint állapítja meg.
- 2.) A településfejlesztési, településrendezési tevékenységek engedélyezése során a Településszerkezeti Tervben és az elválaszthatatlan részét képező Településrendezési Leírásban foglaltakat együttesen kell alkalmazni.

Felelős:.....polgármester

.....jegyző

Határidő: folyamatos

Előterjesztés: KRASZNOKVAJDA Településszerkezeti Tervéhez.

I. FEJEZET

- 1.) A Településszerkezeti Terv hatálya a település teljes közigazgatási területére kiterjed.

A tervezési területen a területfelhasználást korlátozó tényező a kedvezőtlen terepadottság, helyenként a vízmosásokkal szabdalt terület.

Az egész terület jelenleg részlegesen közműves szennyvízelvezetéssel ellátott terület.

- 2.) Az 1.) pontban meghatározott területen területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építési munkát végezni és ezekre hatósági engedélyt adni az általános hatósági előírásoknak (az OTÉK, az ágazati szabványok stb.) megfelelően és jelen Településrendezési Leírás és Településszerkezeti Terv, valamint a Helyi Építési Szabályzat együttes alkalmazásával szabad.
- 3.) A területfelhasználási egységek építési övezeti szabályozását a Szabályozási Terv és a hozzá tartozó Helyi Építési Szabályzat határozza meg.

Igazgatási és belterületi határ

- 1.) A település közigazgatási határa nem változik
- 2.) A belterületi határ/beépítésre szánt terület határa megváltozik. /A megváltozott belterület vonatkozó részének rendeltetését jelen Településszerkezeti Terv határozza meg. A belterületi határ módosításának tárgyát képezik a gazdasági területek kijelölése, illetve a különleges területek./
- 3.) A Településszerkezeti Terv távlati fejlesztési területeket is kijelöl. E területek szakaszosan kerülnek átminősítésre a konkrét fejlesztési és építési igények függvényében.
- 4.) A Településszerkezeti Terv hatálya alá eső területeken lévő településszerkezeti és területfelhasználási egységek funkció és beépítési mód szerint az alábbiak szerint tagolódnak a megváltozott területhasználat szerint:
 - a.) beépítésre szánt területekre, azon belül építési övezetekre
 - b.) beépítésre nem szánt területekre, azon belül önálló funkcionális övezetekre tagozódnak

5.)Az egyes területek területfelhasználási módját a Településszerkezeti Terv, az építési övezeti besorolást a Településszerkezeti Tervvel összhangban lévő Szabályozási Terv határozza meg.

A Településszerkezeti Terv elemei:

- a közlekedési rendszer jelölt elemei és hierarchiája
- a területfelhasználási egységeken belül eltérő funkciójú területegységek határai
- szintterületi sűrűség

A Településszerkezeti Terv módosítása:

- A Településszerkezeti Terv elemeinek megváltoztatásához a Településszerkezeti Tervet és a hozzá tartozó Településrendezési Leírást módosítani kell. Amennyiben a változás övezeti szabályozást is érint, úgy a Szabályozási Tervet és a hozzá tartozó Helyi Építési Szabályzatot is módosítani kell.
- A Településszerkezeti Terv módosítása esetén a módosítás az érintett területfelhasználási egységet magába foglaló legalább egy tömbre vonatkozzon, és az adott terület környezetében lévő szomszédos tömbök együttesét is vegye figyelembe.
- Amennyiben a Településszerkezeti Terv módosítása vonalas jellegű létesítményeket és főforgalmi, forgalmi és gyűjtőutakat érint, úgy az érintett szakasz teljes egészének környezetét figyelembe kell venni.

II. FEJEZET

A TELEPÜLÉS TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉNEK VÉDELMI ELŐÍRÁSAI

A települési környezetvédelem előírásai kiterjednek:

- levegőtisztaság védelem

általános levegőtisztaság-védelmi övezet, illetve a tervezett Csereháti Tájvédelmi Körzet területe az ökológiailag érzékeny levegőminőségi kategóriába tartozik

- vízminőség védelem

Felszíni szennyeződésre közepesen érzékeny terület

B érzékeny terület, intézkedési szennyezettségi határérték $C_i=C_2$ kategória

- föld védelem

A termőföldön történő beruházás esetén a beruházó köteles a területileg illetékes Földhivatal földvédelmi hatósági engedélyét beszerezni

- hulladékgazdálkodás

A települési hulladékgyűjtő rendszerbe be kell kapcsolódni.

A veszélyes hulladékok átmeneti tárolásáról gondoskodni kell.

- zaj és rezgés elleni védelem

- I. falusias területi kategóriába sorolható

- természetvédelem

A település külterületét érinti a Csereháti Tájvédelmi Körzet tervezett határa kis kiterjedésű Természeti Területek találhatók a település közigazgatási területén , ezek többnyire a vizes élőhelyek környezetében többnyire azonosak az ökológiai hálózat elemeivel.

- állattartással kapcsolatos előírások

az állattartási szabályrendelet érvényes

III. FEJEZET

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV HÁLÓZATI ELEMEI

Főforgalmi út

A települést jelenleg nem érinti országos jelentőségű főforgalmi út (forgalmilag meglehetősen árnyékolt területen van), de a Hernád völgyi autópálya program megvalósulása esetén (M 30) keresendő a kapcsolat.

Települési fő út

2613 Krasznokvajda-Szalonna összekötő út

2624-es számú Kázmárk-Krasznokvajda összekötő út

Bekötő utak

26126-as bekötő út Percse felé, majd (Kány-Buzita)

26129-es bekötő út Büttös felé

Javasolt integrált mezőgazdasági út , vagy kerékpár út Keresztéte felé

IV. FEJEZET

A TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉGEK TAGOZÓDÁSA (TERÜLETI ELEMEK)

Beépítésre szánt területek:

1.) Lakóterületek

Lf-IV falusias laóövezet

Lf-III. falusias kertes lakóövezet

Lf-II övezet (falusias , kertes karakterrel keveredő hagyományőrző, szalagtelkes beépítéssel)

Lf-I övezet (falusias, hagyományőrző, aprótelkes beépítéssel)

Szintterületi sűrűség: 0,5

2.) Településközpont vegyes terület

Vt - (településközpont vegyes terület)

Szintterületi sűrűség: 1,4

3.) Különleges területek (sportpálya, temető, camping , lovas pálya stb.)

Szintterületi sűrűség: 2,0.

4.) Beépítésre nem szánt területek:**5.) Közlekedési és közműelhelyezési területek****6.) Zöld területek****7.) Erdő területek****8.) Mezőgazdasági területek**

Má-I szántó művelésű területek – intenzív használattal

Má-E gyepek, legelő területek – extenzív használattal

Mk kertgazdálkodásra szolgáló terület és gyümölcs ültetvények területe

9.) Védelmi célú területek

a tervezett védő erdősávok

10.) Egyéb területek

Rakaca-patak

V. FEJEZET**AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME****Műemléki védelem alatt áll**

Hrsz	Utca	
7	Petőfi u. 32.	Római katolikus templom. Középkori eredetű mai alakjában (Barokk)
7	Petőfi u. 34.	Római katolikus plébánia ház (Barokk)
8/3	Petőfi u. 36.	Volt Szentirmay kastély (Copf)

Műemléki környezet

Településszerkezeti védelemre javasolt a patak völgyének vizek járásához alkalmazkodó beépítése.

145 , 146 , 147 , 148 ,149 , 150, 151, 152 , 153 ,154 , 155 , 156 ,157 158 ,159 ,160 ,6 , 12 , 13 , 14 , 15, 16 hrsz-ú területek

a.) Helyi védelem alatt álló épületek esetén:

A homlokzati megjelenés megtartandó, vagy rekonstruálandó.

b.) Hagyományos építészeti karakter védelemre javasolt terület:

A Petőfi út, Kossuth Lajos út és a Rákóczi út környezete

c.) Építészeti karaktervédelem területe

Egyes építészeti részletelemek, pl. színezés, ablakforma, díszítés megjelenítendő az újonnan építendő, vagy átépítendő lakóházakon
Építészeti karaktervédelmi terület a Szentimrey kastély környezetében lévő terület.

d.) Helyi, önkormányzati védelemre javasolt épületek:

Hrsz	Utca	Házzszám	
12	Petőfi u.		
23	Petőfi u.	56	
24	Petőfi u.	58	
39	Arany J. u.	6	
46	Arany J. u.	10	
56	Kossuth u.	14	
57	Kossuth u.	16	
58	Kossuth u.	18	
64	Kossuth u.	30	
65	Kossuth u.	32	
87	Kossuth u.	33	
98	Kossuth u.	8	
101	Kossuth u.	5	
105	Kossuth u.	1	
134	Béke u.	3	
142	Petőfi u.	57	
176	Petőfi u.	19	
177	Petőfi u.	17	
192	Petőfi u.	7	
193	Petőfi u.	6	
193-al szemben, külterület végén			
198	Petőfi u.	14	
306	Rákóczi u.	18	
308	Rákóczi u.	16	
340	Rákóczi u.	31	
7	Petőfi u. 32. előtt		Kőkereszt

VI. FEJEZET

SAJÁTOS JOGINTÉZMÉNYEK

1.) Helyi közút céljára történő lejegyzés

a távlati elkerülő út területe

2.)Beültetési kötelezettség

A birtoktest központok környezetében

JÓVÁHAGYÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZ

KRASZNOKVAJDA

II.

**TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE
HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT**

HELYI ÉPÍTÉSI
SZABÁLYZAT
KRASZNOKVAJDA
Önkormányzata Képviselőtestületének
2002./ rendelete

TERVEZET

KRASZNOKVAJDA község Önkormányzatának Képviselő-testülete az 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről szóló, illetve annak módosításáról szóló 1999. évi CXV. törvény értelmében kapott felhatalmazása alapján az építés helyi rendjének biztosítása érdekében (a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket magába foglalóan) az alábbi önkormányzati rendeletet alkotja meg.

A rendelet hatálya

1.§

- 1.) A rendelet területi hatálya kiterjed KRASZNOKVAJDA teljes közigazgatási területére.
- 2.) A rendelet hatálya alá tartozó területen területet alakítani, épületet és más építményt (a műtárgyakat is ide értve) tervezni, kivitelezni, építeni, felújítani, átalakítani, korszerűsíteni, bővíteni, lebontani, használni, valamint mindezekre hatósági engedélyt adni az általános érvényű előírások mellett csak és kizárólag e rendelet (és a hozzá tartozó szabályozási terv együttes) alkalmazásával szabad.

2. §

- 1.) A beépítésre szánt területre (belterületre) vonatkozó tervlapon jelölt
 - a) Kötelező szabályozási elemek a település egésze szempontjából legfontosabb elemek, ezért azok módosítása csak a szabályozási terv felülvizsgálatával és módosításával történhet.

Kötelező szabályozási elemek:

- a közterület és egyéb területfelhasználási egységek határvonala

- építési határvonal
- az eltérő területfelhasználási egységek határvonalai
- a területfelhasználási kategóriák, a területfelhasználási besorolás, övezeti besorolás
- a legnagyobb beépítettség mértéke
- a megengedett építmény magasság
- a minimális telekméret
- a kötelező beépítési vonal
- a környezetvédelmi előírások
- korlátozások

3. §

1.) A beépítésre szánt területre (belterületre) vonatkozó tervlapon jelölt

a) Kötelező szabályozási elemek megváltoztatása csak a szabályozási terv módosításával történhet.

2.) A beépítésre nem szánt területen (vonatkozó tervlapon jelölt)

a.) A külterületi szabályozás terven kötelező szabályozási elemnek kell tekinteni:

- a szabályozási vonalakat,
- a területfelhasználási egységek határát,
- a területfelhasználási egységeken belüli övezetek határát,
- a területfelhasználási egység, illetve övezet jelét,
- a területfelhasználási egységekben, illetve övezetekben előírt beépíthető legkisebb telek (földrészlet) nagyságát,
- a területfelhasználási egységeken, illetve övezetekben kialakítható legkisebb földrészlet területét,
- a belterület bővítés határát.

b.) Az (a) bekezdésben felsorolt szabályozási elemek csak a szabályozási terv módosításával változtathatók, illetve szüntethetők meg.

3.) A kötelező erejű elemek módosítására vonatkozóan a területrendezési tervek készítéséről, egyeztetéséről, módosításáról és karbantartásáról AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ALAKÍTÁSÁRÓL ÉS VÉDELMEÉRŐL szóló 1997. évi LXXVIII. sz. törvény és annak módosításáról szóló 1999. évi CXV. tv. rendelkezik.

I. Fejezet

Építési engedélyezés általános szabályai

4. §

1.) **Engedélyhez kötött építési munkák**

A képviselő-testület az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységgel kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 9. §-ában meghatározott építési munkák körét bővíti az alábbiak szerint.

1 m-nél kisebb reklámhordozó

védett épületek átfestése, illetve színezése
klímaberendezések épület homlokzatra szerelése esetén

5. §

1.) Az építési engedélykérelmekhez a 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 12. §-án, illetve 17. §-án túlmenően egyéb mellékleteket nem kell csatolni.

- védett épület esetén a részletes színezési terv
- reklámhordozó, illetve a klímaberendezés vonatkozó terveit

Építési engedélykérelmek elbírálásának szabályai

6. §

1.) Az építésügyi hatóság a kérelem elbírálása során vizsgálja mindazon szempontokat, melyeket számára a 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet kötelezően meghatároz.

2.) Azokon a területeken, ahol a terület felhasználása vagy az építés minősége (övezete) a szabályozási terven jelöltek szerint megváltozik, építés (és telekalakítás is) csak a változásnak megfelelően engedélyezhető.

3.) Azokon a beépítésre szánt területeken, melyeken az építés feltételei (például terület-előkészítés, közművesítés hiánya miatt) nem biztosíthatók, építési engedély nem adható, elvi építési engedély esetében az építési engedély feltételeit a határozatban közölni kell.

4.) Épület építése csak olyan telken engedélyezhető, amelynek közterületről, vagy magánútról gépjárművel közvetlenül történő megközelítése biztosított.

5.) Minden beépítésre szánt területen az építmények, önálló rendeltetési egységek, területek rendeltetésszerű használatához a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 42 §-ban meghatározott mértékű járműtárolót, várakozó (parkoló) helyet és rendszeres teherszállítás esetén rakodóhelyet kell biztosítani.

7. §

A közigazgatási területfelhasználási egységeinek tagozódása

1.) A település közigazgatási területe beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területből áll.

2.) A beépítésre szánt területek általában a település központi és egyéb belterületéhez, a beépítésre nem szánt területek pedig általában a település külterületéhez tartoznak.

- 3.) A beépítésre szánt terület az alábbi területfelhasználási egységekre (övezetek) tagozódik:
 - a.) falusias lakóterületek
 - b.) településközpont vegyes terület
 - c.) különleges terület
- 4.) A beépítésre nem szánt terület a következő területfelhasználási egységekre tagozódik:
 - a.) közlekedési és közműterület,
 - b.) zöldterület
 - c.) erdőterület
 - e.) mezőgazdasági rendeltetésű terület
 - f.) egyéb rendeltetésű terület

8. §

A belterületi határ módosítása

- 1.) A belterületi határ módosításáról és kitzúzéséről a belterületi szabályozási terv alapján kell gondoskodni, az érvényben lévő és vonatkozó rendeletekben utasításokban foglaltak figyelembe vételével.
- 2.) A belterületbe kerülő területek rendeltetését, övezeti besorolását a belterületi szabályozási terv tartalmazza, határozza meg. A belterületbe vonandó területek bevonása a konkrét építési igények szerint, szakaszosan is végrehajtható. A belterületbe vonásról az ingatlan tulajdonosának kell gondoskodnia.
- 3.) Belterületbe vonandó területek (a külterületi településszerkezeti terv szerinti lehatárolással) a tartalék lakó és a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek.

II. Fejezet

A környezet védelmére vonatkozó előírások

9. §

- 1.) A környezet védelméről szóló 1995. évi XIII. törvény alapján a helyi környezetvédelmi programot el kell készíteni.
- 2.) A környezetvédelem részletes előírásait az Önkormányzat környezetvédelmi rendeletében kell szabályozni.

a.) Levegőtisztaság védelem:

Levegőtisztaság védelmi szempontból a 21/2001.(II. 14.) Korm rendelet, továbbá e jogszabály utasításainak (10/2001.8IV.19.) KöM rendelet és a 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet , valamint a 17/2001. (VIII. 31) KöM rendelet előírásainak megfelelően a levegőminőségi határértékek biztosítandók. E szerint levegőminőségi övezeteket kell kialakítani. A település belterülete az általános levegőminőségi övezetbe fog tartozni, a TERVEZETT CSEREHÁTI TÁJVÉDELMI KÖRZET területe pedig az ökológiailag érzékeny területi kategóriába kerül besorolásra.

A légszennyezettségi egészségügyi határértékeket a 14/2001 (V.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

A területen kizárólag olyan tevékenység folytatható, és olyan építmények helyezhetők el, amelyek légszennyezési anyagkibocsátása a – légszennyezettségre gyakorolt hatása kielégíti - az adott terület besorolási kategóriájára vonatkozó követelményeket teljesíti, környezetveszélyeztetést nem okoz.

Lakó és intézményterületen csak olyan szolgáltató ipari és kereskedelmi kisvállalkozás kaphat működési engedélyt, amely szükség szerint az érintett hatóságok véleményével is alá van támasztva.

- Valamennyi országos rendeletben szabályozott tevékenységi kör megvalósítása előtt környezeti hatástanulmány készítendő a 152/1995. (XII. 12.) Korm. sz. rendelet alapján.
- A környezeti hatástanulmányok alapján további részletes hatásvizsgálatok készítése rendelhető el, amennyiben a környezetállapot veszélyeztetettsége és a megelőzés vagy kárelhárítás lehetséges módzatai nem kellően tisztázottak.

A környezet védelméről szóló 1995 évi LIII. tv. és az azt módosító 2000. évi CXXIX törvény valamint a 120/2001. (VI. 30.) Korm. rendelettel módosított 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 11. § és 23. § (3) és (4) pontjainak előírásai alapján, illetve a 2000 évi CXXIX törvény 1. § b.) pontja alapján az avar és kerti hulladék égetését külön önkormányzat által szabályozott módon lehet elvégezni.

Szagos, bűzös tevékenység a település beépített területétől 1000 m távolságban folytatható. Ettől eltérni technológiai korszerűsítés és egyedi hatóság elbírálás által lehetséges.

Az állattartást az Önkormányzat állattartási rendeletében kell részletesen szabályozni.

b.) Zajvédelem:

Zajvédelmi szempontból a 8 /2002. (III. 22.) KöM-EüM előírásai szerinti határértékek alapján

Üzemi létesítményektől származó zaj terhelési határértékei zajtól védendő területeken

nappal (6-22 óra) 50 dB

éjjel (22-6 óra) 40 dB

Építőipari kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei zajtól védendő területeken

1 hónapnál kevesebb időtartam

nappal (6-22 óra) 65 dB

éjjel (22-6 óra) 50 dB

1 hónap fölött 1 évig

nappal (6-22 óra) 60 dB

éjjel (22-6 óra) 45 dB

1 év fölött

nappal (6-22 óra) 55 dB

éjjel (22-6 óra) 40 dB

A közlekedésből származó zaj terhelési határértékei zajtól védendő területeken

Autóút mellett

nappal (6-22 óra) 65 dB

éjjel (22-6 óra) 55 dB

Gyűjtőút mellett

nappal (6-22 óra) 60 dB

éjjel (22-6 óra) 50 dB

A zaj- és rezgés elleni védelem érdekében bármely zajt kibocsátó létesítmény csak abban az esetben üzemeltethető, illetve bármely tevékenység csak abban az esetben folytatható, ha az általa kibocsátott zaj mértéke környezetében a vonatkozó rendelet szerinti határértéket nem haladja meg.

A rezgésvédelemre vonatkozóan szintén ezen rendelet határértékei a mérvadóak.

A hangosító berendezéseket zajvédelmi szempontból, illetve valamennyi szolgáltatói tevékenységgel összefüggő zajkibocsátó forrást a helyi önkormányzattal is engedélyeztetni kell.

c.) Vízvédelem:

Az élővizek, csatornák vízminőség védelme érdekében tisztítatlan kommunális és technológiai eredetű szennyvíz nem vezethető élővízfolyásba. Tisztított

szennyvizet is csak a vízbázis-védelmi előírások betartásával, hatósági engedély birtokában kerülhetnek a befogadóba.

A felszíni vízfolyások vízminőségének javítását a vízgyűjtők rendezését és a szennyezőforrások felszámolására készítendő ökológiai állapotfelmérő tanulmányterv, környezeti hatásvizsgálat és intézkedési terv határozza meg.

A felszíni vízfolyások mederrendezésével a természetes vízparti vegetációt, vagyis a természetes élőhelyek védelmét a tervezés, a kivitelezés során egyaránt biztosítani kell.

A település „B” érzékeny területek, intézkedési szennyezettségi határértéke
Cí=C2

Vízügyi előírások

Telekalakításhoz, illetve építési engedélyek nem adhatók a patak partéltől számított 6 m-es parti sávjában. Ezen parti sávon ideiglenes építményeket, kerítéseket sem szabad elhelyezni.

d.) Földvédelem, tájvédelem:

Az 1994. évi LV. Törvényben foglaltakat be kell tartani. Termőföld művelési ágból történő kivonás esetén földvédelmi járulékot kell fizetni. Belterületen szántó művelési ágként nyilvántartott területeken 1 ha-nál nagyobb területek más célú hasznosítása szintén földvédelmi járulék köteles. Belterületen 1 ha-nál kisebb terület kivett területnek minősül.

A felhagyott bányaterületek és roncsolt felület rekultivációjáról gondoskodni kell az 1993. évi XLVIII. törvény alapján. A Természeti Területek védelmére a Kormányhatározat hatálybalépése után az ANP előírása érvényes.

A roncsolt felület rekultivációjáról gondoskodni kell az 1993. évi XLVIII. törvény alapján.

A beépítésre szánt területeken, valamint a tereprendezéssel, vízrendezéssel érintett részeken a humuszos termőréteg megmentéséről gondoskodni kell.

A humuszos termőréteget az építési munkák megkezdésekor le kell szedni és külön depóniába kell helyezni. Az építés befejezése után a deponált humuszos termőréteget az építménnyel igénybe vett csatlakozó terület talajára el kell teríteni.

A csapadékvíz elvezetéséről úgy kell gondoskodni, hogy a környező termőföldeken belvizet, pangóvizet ne okozhasson.

A kivitelezés és üzemeltetés során biztosítani kell, hogy a káros környezeti hatások a csatlakozó termőföld minőségében kárt ne okozzanak.

e.) Hulladékelhelyezés:

A (2) bekezdés szerinti rendeletalkotás során kezdeményezni kell a keletkezett veszélyes hulladékok az üzemi területen történő minimális ideig való tárolásait azzal, hogy azt az arra kijelölt, vagy átmeneti tárolóba kell szállítani.

A veszélyes hulladékszállítását és kezeléséről a 102/1996. (VII. 12.) Korm. számú rendelkezik, az elhullott állati tetemek ártalmatlanításánál pedig figyelembe kell venni a 41/1997. (V. 28.) FM rendelettel közzétett Állategészségügyi Szabályzást.

A kommunális eredetű hulladékok szelektív gyűjtéséről a 2000. LXIII. tv. alapján gondoskodni kell.

f.) Környezetbiztonság

A műszaki biztonság betartásának érdekében az alábbi rendelkezések betartandók:

29/1960. (VI. 7.) Korm. rendelet, ill. 2/1971. (IV. 28.) NIM rendelet alá tartozó nyomásfokozó berendezés

1994. évi XLVIII. tv ill.34/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet és az 1/1967. (IV. 28) NIM rendelet alá tartozó villamosvezeték.

11/1994. (III. 25.) IKM rendelet hatálya alá tartozó tartály és cseppfolyós üzemanyag töltőállomás

1994. évi XLI. tv ill.1/1977. (IV. 6.) NIM rendelet hatálya alá tartozó gáz-, vagy olaj berendezés

6/1993.(V. 12.) IKM rendelet hatálya alá tartozó gázüzemű jármű üzemanyagellátó berendezés.

10. §

Az épített környezet védelme (kiterjed a településre, az egyedi építményekre és műszaki létesítményekre) célja, hogy az ember egészségét védje, a jövő nemzedékek életfeltételeit javítsa és ennek érdekében alapvető szabályokat állapítson meg

- 1.) Biztosítani kell az épített környezetben élők (tartózkodók) egészségének védelmét, életfeltételeik folyamatos javítását, törekedni kell (el kell érni) a különböző tevékenységek káros hatásainak megszüntetésére vagy a hatályos előírások szerinti visszavonására.

- 2.) Fejlesztéseknél, beavatkozásoknál meg kell követelni a funkciókból adódó védőtávolságokat és a szükséges védőterület-kialakításokat.
- 3.) A szabályozási terven meghatározott zöldterületek, védőerdők kialakításáról és fenntartásáról folyamatosan gondoskodni kell.

A 33/2000 (III.17.) Korm. rendelet „. számú melléklete szerint a község a „B” (érzékeny) kategóriába sorolható, intézkedési szennyezettségi határérték $C_i=C_2$.

III. Fejezet

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

Az egyes területfelhasználási egységekre vonatkozó előírások

Lakóterületek általános előírásai

11. §

- 1.) A területen fő funkcióként elsősorban lakóépületek helyezhetők el, valamint
 - termelő kertgazdasági építmény,
 - a terület ellátását szolgáló üzleti, kereskedelmi, vendéglátó épület, 500 m²
 - beépített szintterületig
 - kézműipari építmény, 500 m² beépített szintterületig
 - igazgatási, egyházi, művelődési és nevelési-oktatási, egészségügyi, szociális épület, 500 m² beépített szintterületig
 - szolgáltató és szállás épületek 500 m² beépített szintterületig
 - sportlétesítmény
 - üzemanyagtöltő kivételesen sem helyezhető el
 - nem zavaró hatású egyéb üzleti építmény
- 2.) Kiegészítő mellékfunkciónál az alábbi előírásokat kell figyelembe venni:
 - Ha a főfunkcióval egybeépülve egy tömeget képez, a homlokzat és tetőgerinc magasságra vonatkozó előírásokat kell betartani, de a főfunkció homlokzatmagasságát nem lépheti túl.
 - Különálló kiegészítő mellékfunkció építmény-magassága 3,5 m lehet.
- 3.) Az (építmények elhelyezése) építési hely feleljen meg:
 - a lakóterületre vonatkozó jelen előírásoknak,
 - a lakóterületre vonatkozó zaj és rezgésvédelmi előírásoknak,
 - a levegőminőségi előírásoknak,
 - működésük a közízlést, közrendet nem sértheti,
 - az ellátó rendszerek igénybevételével azok működésében zavart nem okozhat.

- 4.) A beépítési mód általában oldalhatáron álló, de amennyiben a telekméret indokoltta, illetve szükségessé teszi, szabadonálló beépítési mód is engedélyezhető lakótömbönként, főként a sarkok beépítésével, vagy szórványosan.
- 5.) Ha a már kialakult telkek valamelyike a táblázatban feltüntetett telekméreteket, telekterületeket sem éri el, egyedi elbírálással kell vizsgálni a beépíthetőséget, melynek főbb szempontjai: benapozás, tűzvédelme, környezet és egészségvédelem. Állattartó épület ez esetben csak akkor helyezhető el, ha az övezeti előírás nem zárja ki az előírt védőtávolság betartását.
- 6.) Egy lakótelken több főfunkció építménye (főépület) nem építhető.
- 7.) Különálló kiszolgáló melléképítmény elhelyezésének szabályai:
 - Az épületek közötti távolság betartandó,
 - Oldalhatáron álló beépítés esetén állattartó melléképítményt feltétlenül, egyéb építményt általában a hátsó kertben a főfunkció építménye mögött kell elhelyezni arra a telekhatárra, ahol a főfunkció építménye áll. Ettől eltérni csak indokolt esetben lehet, ha a főfunkció építménye nem közvetlenül a telekhatárra került.
 - Ha a telek már meglévő beépítettsége miatt ez nem lehetséges, - úgy hogy a főfunkció létesítményével szemben lévő telekhatártól az épületek között előírt távolság betartható legyen, illetve
 - Szabadonálló beépítésnél az építmény mögött a hátsó kertben, a szomszédos telken lévő épületek közt előírt legkisebb távolság betartásával lehetséges.
 - A telekhatártól való távolsága azonban nem lehet kisebb ennek 3 m-rel csökkentett mérete.
- 8.) A kiskereskedelmi, üzlet, pavilon, környezetet nem zavaró kisipari szolgáltató építmény eseti elbírálással, a faluképi szempontok figyelembevételével mellett az előkertben is elhelyezhető, ha a szomszédos telkeken lévő épületek között előírt legkisebb távolságok betarthatók.
- 9.) Állattartó építmény utcafrontra, előkertbe nem épülhet. Állattartó kiegészítő funkciójú melléklétesítmények esetén az alábbi védőtávolságokat is be kell tartani.
 - Kis haszonállat ólja és ketrece lakóépülettől legalább 6,0 m
 - Haszonállat ólja lakóépülettől 10,0 m, kifutója 12,0 m
 - Trágya és trágyalétároló legalább 12,0 m-re legyen.
- 10.) Kisüzemi állattartás létesítményei csak környezetvédelmi és közegészségügyi előírások alapján a falusias lakóövezet telkein lehetséges.
- 11.) Nagyüzemi állattartás létesítményei belterületen nem helyezhetők el.
- 12.) A helyi értékvédelemre kijelölt területen a lakóépület tetőfedése pikkelyszerű, vagy kerámia anyagú (lehetőleg) cserép kerüljön. A harsány színű (zöld, kék) tetőfedő anyag alkalmazása nem engedhető meg.
- 13.) Az övezetekre vonatkozó általános követelményeket az egyes övezetekhez csatolt táblázatok tartalmazzák.

- 14.) Az egyes övezetekben a táblázatokban feltüntetettekénél kisebb méretű telkek beépíthetőségét egyedileg kell elbírálni.

Kialakult állapot

12. §

- 1.) A telekalakítás szempontjából kialakult állapot esetén új telket alakítani:
- kialakult tömbben: akkor szabad, ha az újabb telkek területe eléri az övezetben előírt legkisebb telekméretet / vagy a telektömbben kialakult és beépített telkek területének átlagos méretét.
 - tömbbelső feltárás esetén: akkor szabad, ha az újabb telkek területe eléri a telek előírt legkisebb területét. Ebben az esetben a visszamaradó (illetve beépített) telek területe el kell, hogy érje az övezeti előírásoknak megfelelően beépíthető legkisebb telekterületet.
 - kialakult telekméret alatt a ténylegesen meglévő telekméret értendő. A telek megosztására csak a tömbben kialakult átlagos telekterületnek megfelelően kerülhet sor. A háromnál több telket tartalmazó tömb esetében az átlagos telekterület számítása során a legkisebb és a legnagyobb telekterületet figyelmen kívül kell hagyni.
- 2.) A kialakult telektömbben az épületek elhelyezésének módját az épület építési helyén belüli elhelyezésének módját a vonatkozó előírások és az illeszkedés szabályai szerint kell meghatározni.
- az előkert mérete a kialakult állapothoz igazodó kell, hogy legyen a tömb épített utcaszakaszán, de legalább az övezet területén.
 - az oldalkert mérete el kell, hogy érje a min. 4 m-t, (de ez esetben a max. építmény magasság 4,0 m lehet.)
 - a hátsókert mérete el kell, hogy érje a min. 4 m-t, (de ez esetben a max. építmény magasság 4,0 m lehet)
 - Az övezetben előírt, vagy az övezetben kialakult legkisebb telekmélységet kétszeresen meghaladó mélységű telek esetében az építési hely mélysége nem haladhatja meg a 40 m-t.
 - sem az övezetre előírt telekmélységet,
 - sem az övezetben kialakult telekmélységnek a megengedett építménymagasság mértékével csökkentett értéke.
 - Az övezetben előírt, vagy az övezetben kialakult legkisebb telekmélységet kétszeresen meghaladó mélységű telek esetében az épület mélysége sem haladhatja meg
 - sem az övezetre előírt telekmélységnek a megengedett építménymagasság értékével csökkentett értékét
 - sem az övezetben kialakult telekmélységnek a megengedett építménymagasság mértékével csökkentett értékét.
 - sem a 20,0 m-es telekmélységet.
- 3.) Az illeszkedés általános szabályai
- A szabályozási terven a "településszerkezeti védelem" jelű területen a tömbökben általában oldal és szabadonálló beépítések alakultak ki. Az

övezeti előírások keretei között új épület elhelyezése esetén - a kialakult utcakép védelme érdekében a jellegzetes beépítés miatt az oldalkert mérete nyílás nélküli homlokzat kialakításával 4,0 m-re csökkenthető, de ez esetben az építmény magassága nem haladhatja meg a 4,5 m-t.

4.) Az építési vonal a kialakult telektömb

a. foghíj és saroktelek esetében illeszkedjék a csatlakozó szomszédos telek beépítésének utcai (közterület) beépítési vonalaihoz, kivéve, ha egyéb előírás ettől eltérő előírást ír elő.

b. ha a közbenső telek egyik csatlakozó szomszédos telke beépítetlen, illeszkedjék legalább két szomszédos beépített telek, illetve az érintett utcaszakasz beépítésének utcai (közterületi) építési vonalaihoz - kivéve, ha egyéb előírás ettől eltérő beépítést ír elő.

5.) A kialakult telektömbben a legnagyobb építmény, illetve építménymagasság foghíj esetében nem haladhatja meg

- sem a csatlakozó szomszédos épület magasságát

- sem az érintett utcaszakasz súlyozott - a beépített telkeken álló épületek figyelembevételével számított –utcaképi átlagos homlokzatmagasságot.

saroktelek esetében (vagy ha a közbenső telek egyik szomszédos telke beépítetlen) nem haladhatja meg

- sem a csatlakozó szomszédos épületek legnagyobb magasságát,

- sem az érintett utcaszakasz átlagos homlokzatmagasságát,

6.) Új magastető létesítése, magastető átalakítása esetén a tetőzet magassága - általában - ne nyúljon az utcavonalon, vagy az épület közvetlen környezetében álló épületek gerincvonala fölé.

a) szabadonálló beépítés esetén az új magastető hajlásszöge - megközelítőleg - legyen azonos az épület közvetlen környezetében álló épület(ek) tetősíkjának lejtőszögével. Ahol a szomszédos épület(ek) tetősíkjának hajlásszöge kisebb, mint 35 fok, vagy nagyobb, mint 45 fok, ott a meglévő épület(ek)hez kell alkalmazkodni.

b) félig (hézagosan) zárt sorú beépítés esetén a magastető tömege csökkentse a csatlakozó épületek takaratlan tűzfalait és a tetősík(ok) hajlásszöge - megközelítőleg legyen azonos, a takarandó tűzfal(ak) oromvonalának hajlásszögével. Ott, ahol a csatlakozó szomszédos épületek oromvonalának hajlásszöge kisebb, mint 35 fok, vagy nagyobb mint 45 fok, a csatlakozás módját esetleg kell meghatározni a szomszédos épületekhez illeszkedve.

A lakóterület övezetei **Lf-IV építési övezet**

13. §

1.) Az övezetbe azok a lakótömbök tartoznak, amelyekben a telkek túlnyomó többsége megfelel az I. táblázatban előírtaknak.

a) a lakóépület legfeljebb kétlakásos lehet, de legfeljebb két rendeltetési egység helyezhető el egy épület tömegben történő megjelenítéssel.

b) az övezetben hézagosan zárt sorú beépítés megengedhető

- c) a főfunkció építménye nem lehet alacsonyabb a kiegészítő mellékfunkció építménynél
- d) amennyiben a kialakult telekméret nem éri el a 900 m²-t, akkor a rendeltetési egységek számát csökkenteni, vagy mellékfunkció építését korlátozni kell (amennyiben a szükséges védőtávolságok nem tarthatók be).

I. TÁBLÁZAT Lf-IV

Az építési telek						
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb területe	Legkisebb szélesség	Legkisebb mélysége	Legnagyobb beépítettsége	Építmény -max. magassága
		m ²	m	m	%	m
Oldalhatáron álló	Lf-IV O	900	16	50	30	4,5
Szabadon álló	Lf-IV SZ	900	16	50	30	4,5

Szabadonálló beépítés elsősorban saroktelken alakítható ki.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 40 %
- terepszint alatti létesítmény: zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy, trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
 levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
 zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
 A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

Lf-III építési övezet

14. §

- 1.) Az övezetbe azok a lakótömbök tartoznak, amelyekben a telkek túlnyomó többsége megfelel az II. táblázatban előírtaknak.
- a) a lakóépület legfeljebb négy lakásos lehet, de legfeljebb négy rendeltetési egység helyezhető el
 - b) az övezetben zárt sorú beépítés nem engedhető
 - c) a főfunkció építménye nem lehet alacsonyabb a mellékfunkció építménynél
 - d) amennyiben a kialakult telekméret nem éri el a 700 m²-t, akkor a rendeltetési egységek számát csökkenteni, vagy mellékfunkció építését korlátozni kell (amennyiben a szükséges védőtávolságok nem tarthatók be)

II. TÁBLÁZAT Lf-III.—III

Az építési telek						
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb területe	Legkisebb szélesség	Legkisebb mélysége	Legnagyobb beépítettsége	Építmény max. magassága
		m ²	M	m	%	m
Oldalhatáron álló	Lf-III O	700	16	40	30	4,5
Szabadon álló	Lf-III SZ	700	16	40	30	4,5

Szabadonálló beépítés elsősorban saroktelken alakítható ki.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 40 %
- terepszint alatti létesítmény : zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy, trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
 levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
 zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
 A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

A lakóterület övezetei Lf-II építési övezet

15. §

- 1.) Az övezetbe azok a lakótömbök tartoznak, amelyekben a telkek túlnyomó többsége megfelel az III. táblázatban előírtaknak.
 - a) a lakóépület legfeljebb két lakásos lehet, de legfeljebb két rendeltetési egység helyezhető el egy épület tömegben történő megjelenítéssel
 - b) az övezetben zárt sorú beépítés (hézagosan zárt sorú beépítés) nem engedhető.
 - c) a főfunkció építménye nem lehet alacsonyabb a mellékfunkció építménynél

- d) amennyiben a kialakult telekméret nem éri el az 800 m²-t, akkor a rendeltetési egységek számát csökkenteni, vagy melléképítmények építését korlátozni kell (amennyiben a szükséges védőtávolságok nem tarthatók be).

III.TÁBLÁZAT FL-II

Az építési telek						
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb területe	Legkisebb szélesség	Legkisebb mélysége	Legnagyobb beépítettsége	Építmény -max. magassága
		m ²	M	m	%	m
Oldalhatáron álló	Lf-II O	800	16	40	30	4,0
Szabadon álló	Lf-II SZ	800	16	40	30	4,0

Szabadonálló beépítés elsősorban saroktelken alakítható ki.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 40 %
- terepszint alatti létesítmény : zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy, trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
 levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
 zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
 A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

Lf-I építési övezet

16. §

- 1.) Az övezetbe azok a lakótömbök tartoznak, amelyekben a telkek túlnyomó többsége megfelel az VI. táblázatban előírtaknak.
 - a) a lakóépület legfeljebb két lakásos lehet, de legfeljebb két rendeltetési egység helyezhető el egy épület tömegben történő megjelenítéssel.
 - b) az övezetben zárt sorú beépítés nem engedhető
 - c) a főfunkció építménye nem lehet alacsonyabb a mellékfunkció építménynél

d) amennyiben a kialakult telekméret nem éri el a 550 m²-t, akkor a rendeltetési egységek számát csökkenteni, vagy melléképítmények építését korlátozni kell (amennyiben a szükséges védőtávolságok nem tarthatók be).

IV. TÁBLÁZAT Lf-I

Az építési telek						
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb területe	Legkisebb szélesség	Legkisebb mélysége	Legnagyobb beépítettsége	Építmény Max. magassága
		m ²	M	M	%	M
Oldalhatáron álló	Lf-I O	550	16	30	30	4,0
Szabadon álló	Lf-I SZ	550	16	30	30	4,0

Szabadonálló beépítés elsősorban saroktelken alakítható ki.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 40 %
- terepszint alatti létesítmény : zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy, trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
 levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
 zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
 A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

Vegyes terület

17. §

- 1.) A vegyes terület lakó, kereskedelmi, szolgáltató és a települési infrastruktúra alapfokú ellátást biztosító intézményrendszerének elhelyezésére szolgál.
- 2.) A vegyes terület lehet
 - a.) településközpont vegyes terület

Településközpont vegyes terület

Általános előírásai

18. §

- 1.) A településközpont vegyes terület több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, lakó és olyan helyi települési szintű igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épületek, valamint sportlétesítmények elhelyezésére szolgál, amelyek alapvetően nincsenek zavaró hatással a lakófunkcióra.
- 2.) A településközpont vegyes területen elhelyezhető:
 - a.) lakóépület
 - b.) igazgatási épület
 - c.) kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület
 - d.) egyéb közösségi szórakoztató épület
 - e.) egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület
sportépítmény Vt3 kivételével helyezhető el
 - f.) üzemanyagöltő; kivételesen elhelyezhető max. 2 kútállásig. (Vt-1 es területen)
- 3.) A településközpont vegyes területen az OTÉK 31. § (2) bekezdésben előírtak figyelembevételével kivételesen elhelyezhető.
 - a.) Nem zavaró hatású egyéb gazdasági építmény
 - b.) Termelő kertészeti építmény
- 4.) A településközpont vegyes területen nem helyezhető el önálló parkolóterület és garázs a 3,5 t önsúlynál nehezebb tehergépjárművek és az ilyeneket szállító járművek számára.

A településközpont vegyes terület, dominánsan lakóépületek elhelyezésére szolgáló kis telkes alövezet

Vt1

19. §

- 1.) A terület építési övezeteinek legfontosabb előírásai:
A területen sport létesítmény 1 ha terület nagyságig elhelyezhető
Üzemanyag töltő kivételesen 2 kútállásig helyezhető el .

V. TÁBLÁZAT

Övezeti jel	Min. kial. Telekterület m ²	Min. kial. Telekszélesség M	Legnagyobb beépítettség %	Max. építm. Magasság M
Vt1 O(SZ)	800*	16	30	4,5

- O oldalhatáron álló
SZ szabadonálló beépítési mód

K a kialakult telekméretek

Hézagosan (félíg zárt sorú) zárt sorú beépítés, kivételesen, ha az utcakép indokoltá teszi, megengedhető.

- 2.) A kialakult beépítésű területeken az új és az átépülő házak esetében az utcaképbe illesztést az engedélyezési terv készítésekor a szomszédos 3-3 épületet feltüntető, legalább 1:200 m.a. utcakép készítésével kell bemutatni. Hézagosan zárt sorú (félíg zárt sorú) beépítés nem engedhető meg.
- 3.) Közterület felőli telekhatáron maximum 1,4 m magas, áttört kerítés létesítése engedélyezhető.
- 4.) Az intézményekhez az OTÉK szerinti, előírt gépjármű várakozóhelyeket telken belül kell biztosítani.
- 5.) Meglévő, kialakult, 10-14 m közötti szélességű lakótelkek beépítése, illetve azokon lévő épületek átépítése engedélyezhető. A kialakult beépítésre való tekintettel az oldalkert minimális mérete a 14 m-nél kisebb szélességű telkek esetében 4 m-re csökkenthető. Az övezetben az elhelyezhető építmények legnagyobb építmény magassága 4,0 m lehet
- 6.) Nyúlványos (nyeles) telek kialakítása nem engedélyezhető.
- 7.) A minimális teleknagyságot intézmények elhelyezésénél az ágazati szabványok és a technológiai tervek szabják meg. (ld. oktatási intézmények minimális telke)

Szabadonálló beépítés elsősorban saroktelken alakítható ki.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 20 %
- terepszint alatti létesítmény (nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmének biztosítására vonatkozóan)
- környezetvédelmi besorolások
 - levegőminőség: védett I.
 - zajvédelmi: lakóterület és intézményterület laza beépítés
 - rezgésvédelem: 20 m/s² határérték
 - lakóház alapozás talajmechanikai szakvélemény előírásai alapján ajánlott
- Közművesítés: részleges
 - A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

A településközpont vegyes terület, dominánsan alapfokú intézmények elhelyezésére szolgáló nagytelkes alövezet

Vt2

20. §

- 1.) A terület építési övezeteinek legfontosabb előírásai:
Az övezetben sportlétesítmény 2 ha-os területig elhelyezhető

VI. TÁBLÁZAT

Övezeti jel	Min. kial. Telekterület m ²	Min. kial. Telekszélesség M	Max. beép. % %	Max. építm. Magasság m
Vt2 O(SZ)	800*	20	40	6,5 lakóház esetén 4,5

O oldalhatáron álló

SZ szabadonálló beépítési mód

K a kialakult telekméretek

Hézagosan (félíg zárt sorú) zárt sorú beépítés, kivételesen, ha az utcakép indokoltá teszi, megengedhető.

- 2.) A kialakult beépítésű területeken az új és az átépülő házak esetében az utcaképbe illesztést az engedélyezési terv készítésekor a szomszédos 3-3 épületet feltüntetve, legalább 1:200 m.a. utcakép készítésével kell bemutatni. Félíg (hézagosan) zárt sorú beépítés megengedhető.
- 3.) Közterület felőli telekhatáron maximum 1,4 m magas, áttört kerítés létesítése engedélyezhető.
- 4.) Az intézményekhez az OTÉK szerinti, előírt gépjármű várakozóhelyeket telken belül kell biztosítani.
- 5.) Nyúlványos (nyeles) telek kialakítása nem engedélyezhető.
- 6.) A minimális teleknagyságot intézmények elhelyezésénél az ágazati szabványok és a technológiai tervek szabják meg. (ld. oktatási intézmények minimális telke)

Szabadonálló beépítés elsősorban saroktelken alakítható ki.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 40 %
- terepszint alatti létesítmény : zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy , trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítenendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet

- zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
- A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

**A településközpont vegyes terület, különleges védettséget igénylő intézményi övezet
Vt3**

21. §

- 1.)A terület építési övezeteinek legfontosabb előírásai:
A területen sport létesítmény kivételes sem helyezhető el
Üzemanyag töltő kivételesen sem helyezhető el.

VII. TÁBLÁZAT

Övezeti jel	Min. kial. Telekterület M2	Min. kial. Telekszélesség M	Legnagyobb beépítettség %	Max. építm. Magasság M
Vt3	K	K	K (20)	(K)

O oldalhatáron álló

SZ szabadonálló beépítési mód

K a kialakult telekméretek

Hézagosan (félíg zárt sorú) zárt sorú beépítés, kivételesen, ha az utcakép indokoltá teszi, megengedhető.

- 8.) A kialakult beépítésű területeken az új és az átépülő házak esetében az utcaképbe illesztést az engedélyezési terv készítésekor a szomszédos 3-3 épületet feltüntető, legalább 1:200 m.a. utcakép készítésével kell bemutatni. Hézagosan zárt sorú (félíg zárt sorú) nem engedhető meg.
- 9.) Közterület felőli telekhatáron maximum 1,4 m magas, áttört kerítés létesítése engedélyezhető.
- 10.) Az intézményekhez az OTÉK szerinti, előírt gépjármű várakozóhelyeket telken belül kell biztosítani.
- 11.) Meglévő, kialakult, 10-14 m közötti szélességű lakótelkek beépítése, illetve azokon lévő épületek átépítése engedélyezhető. A kialakult beépítésre való tekintettel az oldalkert minimális mérete a 14 m-nél kisebb szélességű telkek esetében 4 m-re csökkenthető. Az övezetben az elhelyezhető építmények legnagyobb építmény magassága 4,0 m lehet
- 12.) Nyúlványos (nyeles) telek kialakítása nem engedélyezhető.

13.) A minimális teleknagyságot intézmények elhelyezésénél az ágazati szabványok és a technológiai tervek szabják meg. (ld. oktatási intézmények minimális telke)

Szabadonálló beépítés elsősorban saroktelken alakítható ki.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 40 %
- térszint alatti létesítmény : zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy , trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem engedhető
- környezetvédelmi besorolások
 levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
 zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
 A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

Gazdasági területek

22. §

1.) A belterület (beépítésre szánt terület) a következő területfelhasználási Kategóriákat foglalja magába:

Gazdasági terület, ezen belül

- kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület
- Gip jelű terület

A Gazdasági terület általános előírásai

Gip, Gksz

23. §

1.) A kereskedelmi, szolgáltató területen [KG] elsősorban nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál.

A TEAOR 1998. ÉU megfeleltetés alapján a III. számú tevékenységi körök. (KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁSOK „G” kód alatt felsoroltak), kivéve az alábbi tevékenységeket:

- 51.12 Alapanyag, üzemanyag ügynöki nagykereskedelem
- 51.23 Élőállat nagykereskedelem
- 51.24 Nyers-félkész bőr nagykereskedelem
- 51.51 Energiahordozó nagykereskedelem
- 51.52 Fém-, érc, nagykereskedelem
- 51.53 Fa, építőanyag-szaniter nagykereskedelem

- 51.54 Vasárú szerelvény nagykereskedelem
- 51.55 Vegyi árú nagykereskedelem
- 51.56 Egyéb termelési célú termék nagykereskedelem
- 51.57 Hulladék nagykereskedelem

2.) Az övezetbe elhelyezhető gazdasági építmények (fő funkciók):

- átrakó építmény, mérlegház
- üzletház
- raktár
- szociális helység építménye
- üzemi jellegű kutató és szolgáltató építmény
- szolgálati lakó és szállásépületek
- terület ellátó alapfokú intézmény
- termék vezeték
- üzemanyagtöltő

mellékfunkciók (melléképítmények)

- garázs
- kirakat szekrény
- tüzelőanyag tároló
- kazánház

3.) Terepszint alatti építmények

- süllyesztett rakodó
- mérlegház
- pincehelyiség (talajmechanikai szakvélemény alapján)

4.) Az egyéb ipari területen a (2), (3) pontban felsorolt építményeken túlmenően elhelyezhetők olyan ipari jellegű létesítmények, melyek a lakóterülettől kb. 50 m védőtávolság betartását igénylik, de a szomszédos üzem funkcióját nem zavarják. (ipari, építőipari, tárolás, raktározás, településgazdálkodás, energiaipari létesítmények)

5.) A teljes közművesítettség a technológiához tartozó ellátó és biztonsági rendszerek kialakítása kötelező.

6.) A technológiai tervnek igazolnia kell az övezetre vonatkozó környezetvédelmi előírások betarthatóságát.

VIII. TÁBLÁZAT

Gksz Kereskedelmi gazdasági terület

Az építési telkek						
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb területe	Legkisebb szélesség	Legkisebb mélysége	Legna-Gyobb beépített-	Építmény -max. magas-

					Sége	sága
		m ²	M	m	%	M
Szabadon álló (SZ)	Gksz	1000	25	25	40	4,5

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 20 %
- terepszint alatti létesítmény : zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy , trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

IX. TÁBLÁZAT

Gip Ipari gazdasági terület

Az építési telkek						
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb területe	Legkisebb szélesség	Legkisebb mélysége	Legna Gyobb beépített-Sége	Építmény -max. magassága
		M ²	M	m	%	M
Szabadon álló (SZ)	IG	1000*	25	50	40	4,5

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 25 %
- terepszint alatti létesítmény: zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy , trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

A káros és veszélyes anyagokat tartalmazó szennyvizeket a közcsonnába, ill. a zárt szennyvízgyűjtőbe vezetés előtt a telken belül előtisztítani, illetve előkezelni kell.

* Normatív szabályozás

Terület	beépíthető szintterület
1250 m ²	500 m ²
1500 m ²	600 m ² és a fennmaradó terület 40 %-a
3000 m ²	1000 m ² és a fennmaradó terület 30 %-a

A beépítettség maximum 40 % lehet.

7.) Az ipari gazdasági területre betelepülésre engedélyezhető tevékenységi köröket a TEÁOR EU megfeleltetés szerint kell meghatározni, de a betelepülésre nem javasolt tevékenységi körök a következők:

- akkumulátorgyártás
- ércdúsító
- bányauzem
- löporgyártás
- lakk és festékgyártás
- műtrágyagyártás
- atomenergiailétesítmény
- izotóp labor
- veszélyes hulladékégető és feldolgozó üzem
- fehérje-feldolgozó üzem
- zsírfeldolgozó üzem
- azbesztgyártás
- cellulózzgyártás
- kőolaj és földgáz feldolgozó
- grafitgyártás
- foszfénnyártás
- gyógyszergyártás
- növényvédőszer gyár
- klórgyártás
- koksizoló mű

Nem kerülhet az ipari területre jelen esetben:

- vörösiszap tároló
- zagytér
- veszélyes hulladéklerakó

Eseti döntés alapján kerülhet az ipari területre jelen esetben

- műanyag feldolgozó
- nyomtatott áramkör előállító üzem
- üvegyártó
- nehéz gépjárműjavító

A tiszta technológiák fogadását kell előtérbe helyezni!

**Má -G építési övezet
(Mezőgazdasági) Birtoktestközpont**

- 1.) Az övezetbe a meglévő és újonnan létesülő mezőgazdasági üzemek (majorok) tartoznak, ahol a mezőgazdasági termékek feldolgozása, tárolása, a mezőgazdasági gépek és szállítóeszközök javítása folyik, nagyüzemi állattartás vagy mezőgazdasági illetve mezőgazdasági termeléshez szorosan kapcsolódó ipari tevékenység, szőlő és gyümölcs feldolgozás befogadására alkalmas.
- 2.) A belterülethez közeli mezőgazdasági területeken (a szabályozási terven majorlétesítési tilalmi határon belüli területeken, majorok számára új terület nem alakítható ki.)
- 3.) A korlátozás alá nem eső mezőgazdasági területeken, elvi engedélyezési eljárás keretében jelen előírásokat betartva, mezőgazdasági ipari gazdasági terület alakítható.
- 4.) A meglévő területek fejlesztése, átalakítása, korszerűsítése, a teljes létesítményre kiterjedő terv alapján engedélyezhető.

X. TÁBLÁZAT Má-G

Mezőgazdasági majorok

Az építési telkek						
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb területe	Legkisebb szélesség	Legkisebb mélysége	Legnagyobb beépítettsége	Építmény -max. magassága
		m ²	M	m	%	m
Szabadon álló	Má--G	1000*	50	25	40	4,5

- Siló építése esetén az építmény magasságot a technológiai terv alapján kell meghatározni.

Egyéb előírások:

- legkisebb zöldfelület 40 %
- terepszint alatti létesítmény : zárt rendszerű szigetelt szennyvíztároló vagy , trágyalé tároló építmény
- süllyesztett garázs építése nem ajánlott, indokolt esetben talajmechanikai szakvélemény alapján terv készítenendő az építés alatti víztelenítésre, valamint az épület víz ellen védelmére vonatkozóan
- környezetvédelmi besorolások
 levegőminőség: általános levegőtisztaságvédelmi övezet
 zajvédelmi és rezgésvédelmi besorolás falusias lakóterület
- Közművesítés: részleges
 A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedhető meg. A szennyvíz csatornahálózat kiépítése után a hálózatra való rákötés kötelező.

Különleges területek

25. §

1.) A különleges területbe azok a területek tartoznak, amelyek a rajtuk elhelyezendő építmények különlegessége miatt (helyhez kötöttek, jelentős hatást gyakorolnak a környezetükre, vagy a környezetük megengedett külső hatásaitól is védelmet igényelnek), a települési infrastruktúra jelentős intézményei.

2.) A különleges területek területfelhasználási mód szerinti tagozódása:

Különleges területnek minősülnek az alábbi létesítmények elhelyezésére kijelölt területek:

- a.) temető KÜ(T)
- b.) camping KÜ(C)

XI. TÁBLA

Az építési övezet funkcionális besorolása					
Az építési telek					
Övezeti jele	Funkcionális besorolás	Beépítési mód	Legkisebb terület m ²	Legnagyobb beépítettség %	Építménymagasság legkisebb-legnagyobb értéke m
K –(T)	Működő temető	Csak kiszolgáló épület(SZ)	K 1000*	5	(K)3,5
K (Lo)	Lovas pálya	SZ	1000	20	4,5
K (C)	Camping	O (SZ)Z	K (1000)	20	3,5
K (sz)	Sporttelep – szabadidő központ	SZ	K (1000)	10	6,5

1. K* kialakult telekállapot, illetve Szabályozási terven jelölt területi határok

2. A kialakult telekméretektől kisebb telek nem alakítható ki, kivéve ha a szabályozási terv ezt lehetővé teszi.

IV. FEJEZET

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

A közlekedési területek általános előírásai

26. §

1.) Az övezet az országos és helyi közutak, a kerékpárutak, a gépjármű várakozó helyek (parkolók) – a közterületnek nem minősülő telken megvalósuló kivételével -, a járdák és gyalogutak, mindezek csomópontjai, vízelvezetési rendszere és környezetvédelmi létesítményei, továbbá a közművek és a hírközlés építményeinek elhelyezésére szolgál. A közutak elhelyezése céljából a településszerkezeti terven ábrázoltaknak megfelelően útkategóriáktól függően, legalább a következő szélességű építési területet kell biztosítani:

Törzshálózati jelentőségű út esetén 30 m

Országos mellékutak esetén	22 m
Helyi gyűjtőutak esetén	16 m
Külterületi fő dűlőutak esetén	12 m
Kiszolgáló utak esetén	10 m
Kerékpárút esetén	3 m

- 2.) A közlekedési területen elhelyezhető a közlekedés kiszolgálói:
 - Közlekedési létesítmények
 - Közművek és hírközlési létesítmények
- 3.) Az országos közutakat érintő új csomópontok vagy útcsatlakozások tervezésekor figyelembe kell venni az UT-2-1. 115-1994. számú útcsatlakozások ideiglenes műszaki előírásaiban foglaltakat.
- 4.) Figyelembe kell venni továbbá az 1988. I. törvény, illetve ennek végrehajtásáról szóló 30/1988. (IV.21.) MT rendeletet
 - az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzésekről szóló 20/1984. (XII.01.) KM sz. rendeletet
 - a közutak igazgatásáról szóló 19/1994. (V. 21.) KHVM rendeletet.

Közműlétesítmények, közműellátás

27. §

- 1.) A közműhálózatok és közműlétesítmények elhelyezésénél az OTÉK előírásait, valamint a megfelelő ágazati szabványokat és előírásokat be kell tartani.
- 2.) A közműlétesítmények ágazati előírások szerinti védőtávolságon belül mindennemű tevékenység csak az illetékes üzemeltető hozzájárulása esetén engedhető meg.
- 3.) Új közművezeték létesítésekor és egyéb építési tevékenység (útépítés, építmény, épület-, műtárgyépítés, stb.) esetén a kivitelezés során a meglévő közművezetékek nyomvonalával, vagy közműlétesítmény telepítési helyével ütköző meglévő közművezetékek, vagy közműlétesítmények kiváltását, vagy szabványos keresztezési ágazati előírások szerint kell kivitelezni.
- 4.) A meglévő közművek egyéb építési tevékenység miatt szükségessé váló kiváltásokat, vagy szabványos keresztezés kiépítésekor azoknak – szükség esetén – egyidejű rekonstrukciójáról is gondoskodni kell.
- 5.) Épületek építésére engedély csak az övezeti előírásoknak megfelelő közművesítés biztosítása esetén adható.
- 6.) A közlekedésfejlesztést, a területfejlesztést a közmű ágazati fejlesztési tervekkel egyeztetni kell a célszerű kivitelezés érdekében.

- 7.) A közművezetékek telepítésénél (átépítéskor és új vezeték létesítésekor) a gazdaságos területhasználatra figyelmet kell fordítani. Utak alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezési lehetőségét kell figyelembe venni. A csak távlatban várható közmű számára is a legkedvezőbb nyomvonal fektetési helyet szabadon kell hagyni, nem szabad elépíteni.
- 8.) Közművezetékek, járulékos közműlétesítmények elhelyezésénél az esztétikai követelmények betartására is figyelemmel kell lenni.
- 9.) Mindennemű építési tevékenységnél a meglévő és megmaradó közművezetékek, vagy közműlétesítmények védelméről gondoskodni kell.
- 10.) Útépítésnél, útrekonstrukciónál a tervezett közművek egyidejű kiépítéséről illetve a meglévő közművek szükséges egyidejű rekonstrukciójáról gondoskodni kell.
- 11.) Szennyvízkezelés, csapadékvíz elvezetés
 - a.) A talaj, a talajvíz és a rétegvizek védelme érdekében a szennyvizek szikkasztása még átmenetileg sem engedélyezhető.
 - b.) A csatornázatlan területeken a szennyvízcsatorna hálózat megépítéséig átmeneti közműpótló berendezésként – szigorúan ellenőrzötten kivitelezett – zárt szennyvíztározó medencék létesítése engedélyezhető. A zárt szennyvíztározó medencékből az összegyűjtött szennyvizet a kijelölt szennyvízleürítő helyre kell szállítani.
 - c.) A nyílt árkokra való esetleges szennyvízrákötéseket, valamint a felhagyott kutakba történő szennyvízbekötéseket meg kell szüntetni.
 - d.) A gazdasági területen keletkező ipari szennyvizeket a telken belül kell előtisztítani (olaj-, zsír-, hordalékfogó, stb.). A szennyvizet csak a hatóságok által előírt mértékű előtisztítás után szabad a közcsatornába bevezetni.
 - e.) A VIZIG kezelésében lévő vízfolyások, vízfelületek partéleitől 6-6 m, a társulati kezelésű vízfolyások partéleitől 6-6, az önkormányzati kezelésben lévő vízfolyások, vízfelületek partéleitől 2-2 m, a nyílt árkok mentén legalább az egyik oldalán min. 2 m, a másik oldalán min. 1 m szélességű sáv karbantartás számára szabadon hagyandó.
 - f.) A magasabban fekvő területekről lefolyó csapadékvizek ellen a beépített területeket övárkok létesítésével kell megvédeni. Az övárkok belterületi nyílt árkokba csatlakozása előtt hordalékfogók telepítése szükséges.
- 12.) Villamosenergia ellátás
 - a.) A középfeszültségű 20 kV-os oszlopra fektetve épített villamoshálózatok előírások, az MSZ 151. sz. szabvány szerinti rögzített biztonsági övezetét szabadon kell hagyni. A 20 kV-os vezeték védőtávolsága külterületen 5-5 m, belterületen 2,5-2,5 m a szélső száaktól. A szélső szálak távolsága 3 m.
 - b.) A villamosenergia elosztó hálózatok föld feletti elhelyezése egyelőre területgazdálkodási szempontból fennmarad, az utcabútorozási és utcafásítási lehetőség biztosítása érdekében a hálózatokat közös oszlopsorra kell elhelyezni, lehetőleg a közvilágítási lámpatesteket tartó oszlopokra. Hosszabb távon a villamosenergia közép- és kiefeszültségű, valamint a közvilágítási hálózatokat lehetőleg földkábelbe fektetve kell építeni.

13.) Gázellátás

- a.) Az érvényes előírások szerint a földgázvezeték biztonsági övezete a földgázvezeték falsíkjától nagyközépnomású vezeték esetén 9-9 m. A középnomású vezeték biztonsági övezete az átmérőtől függően jobbra-balra 3-5 m közötti, a kisnyomású vezetéké 3-3 m.
- b.) Középnomású földgázellátású területeken telkenként egyedi nyomásszabályozókat kell elhelyezni. A tervezett gáznyomás szabályozók az épületek utcai homlokzatára nem helyezhetők el. A berendezés a telkek előkertjeiben, udvarán, vagy az épület alárendeltebb homlokzatára szerelhetőek.

14.) Távközlés

- a.) A távközlési hálózatot létesítésekor illetve rekonstrukciójakor szükséges földkábelbe illetve alépítménybe helyezve föld alatt vezetve építeni.
- b.) A föld feletti vezetés fennmaradásáig, területgazdálkodási okokból, valamint az utca fásítási és utcabútorozási lehetőségének a biztosítására a 0,4 kV-os, a közvilágítási és a távközlési szabadvezetékét közös oszlopsoron kell vezetni.
- c.) A mobiltelefon-szolgáltatók antenna tornyait belterületen nem lehet elhelyezni. Külterületen történő elhelyezés esetén az ANP és a műemléki hatóság egyetértő véleménye szükséges.

Közterületek kialakítása, nyilvántartása és használata

28. §

- 1.) A település igazgatási területen közterületként a szabályozási terveken ekként jelölt és az ingatlan-nyilvántartásban így bejegyzett területeket kell számon tartani.
- 2.) A közterületeket rendeltetésének megfelelően bárki szabadon használhatja, de a használat mások hasonló jogait nem korlátozhatja.
- 3.) A közterület rendeltetésétől eltérő használathoz a tulajdonos, az Önkormányzat hozzájárulása szükséges. Amennyiben az eltérő használat építési tevékenységgel is jár, a tulajdonosi hozzájárulásokon túl, az építési hatóság engedélye is szükséges.
- 4.) A település közterületein az alábbi használatok engedélyezhetők:
 Hirdető, reklám berendezés elhelyezése,
 Közúti közlekedéssel kapcsolatos építmények (pl. tömegközlekedési váróhely, parkoló, információs tábla) elhelyezése
 Köztisztasággal kapcsolatos építmények, tárgyak elhelyezése
 Utcai bútorok, műtárgyak (szobor, kút, óra, stb.) elhelyezése
 Távbeszélőfülke elhelyezése
 Építési munkával kapcsolatos létesítmények, építőanyagok időleges elhelyezése
- 5.) Töltőállomást csak a szabályozási terv szerint lehet elhelyezni.

- 6.) Tömegközlekedési várakozóhelyeket az utcaképbe illeszkedő módon lehet építeni.
- 7.) A közterületek eredeti rendeltetésétől eltérő használatát, annak időtartamát, a használat egyéb feltételeit, pl. a használati díjat, és egyéb elvárásokat, valamint az engedély nélküli szankciókat külön önkormányzati rendeletben kell szabályozni.

Zöldterületek (Z)

Általános előírások

29. §

- 1.) A község területén az OTÉK 6. § (3) és 27. § alapján a belterületen:

Beépítésre nem szánt övezet került bevezetésre, melyek területét a szabályozási terv tünteti fel.

Közparkok területe

30. §

- 1.) Az övezetbe a közparkok, díszparkok, pihenő- és játszóparkok tartoznak.
- 2.) Területüknek közútról, köztérről közvetlenül megközelíthetőnek kell lennie.
- 3.) Az övezetbe elhelyezhető:

A pihenést és testedzést szolgáló építmények (sétaút, pihenőhely, tornapálya, gyermekjátszótér, stb.)

Vendéglátó, elárusító épület, nyilvános illemhely
A terület fenntartásához szükséges épület

Erdőterületek E

Általános előírások

31. §

- 1.) A legmagasabb szintű jogszabály Az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény 1996. évi XIV. tv.
- 2.) A község igazgatási területén az OTÉK 6. § (3) és 28. § alapján az erdőterületek övezetekre való bontása a településszerkezeti terv területfelhasználásra vonatkozó meghatározásai alapján

E vk védelmi célú erdő
 E g gazdasági célú erdő
 E vt természetvédelmi célú erdő
 övezetek kerültek megkülönböztetésre.

**E-vk övezet
 Védelmi rendeltetésű erdők**

32. §

- 1.) Telepítésük szükség szerint a környezetre ártalmas bűzös üzemek védőtávolságának csökkentése, a lakóterületek védelme érdekében történik.
- 2.) Területükön építmények nem helyezhetők el.

**E-g övezet
 Gazdasági erdők**

33. §

- 1.) Az erdő területén rendeltetésének megfelelő építmények helyezhetők el, maximum 0,5 %-os beépítettséggel.
- 2.) A 0,5 %-os beépítettséget telekalakítás, telekmegosztás során is biztosítani kell.
- 3.) A megengedett maximális építménymagasság 3,5 m. Az épületeket szabadonállóan kell elhelyezni.

**E-vt övezet
 Természeti Területek erdői**

34. §

- 1.) A természetvédelmi területek erdeire az illetékes természetvédelmi államigazgatási szervek előírásai vonatkoznak.

**Mezőgazdasági területek
 Általános előírások**

35. §

- 1.) A község külterületének, mezőgazdasági termelést (növénytermelést, szőlő és gyümölcsstermelést, állattenyésztést továbbá termékfeldolgozást és tárolást) szolgáló része.
- 2.) A mezőgazdasági területeken az OTÉK 6. § (3) alapján és a 29. § előírásainak megfelelően a következő övezetek kerültek kijelölésre:
 - Má-E (döntően) gyeperdő, legelő, vagy kisparcellás szántó művelésű terület – extenzív terület
 - Mk kertgazdálkodásra szolgáló terület, ültetvények

- 3.) A területen elhelyezhető építményeket jelen szabályzat és az adott terület építési hagyományainak megfelelően kell kialakítani.

Má-E
(döntően) Gyep, legelő vagy kisparcellás szántó művelésű terület

36. §

- 1.) Az övezetbe a mezőgazdasági területek azon – viszonylag egybefüggő részei tartoznak, ahol a gyepek, legelők művelésű területek meghatározó arányban találhatóak, ezért főként a legeltetés, állattartás jelenti a fő gazdálkodási tevékenységet. A telekalakítás és építés feltételei a meghatározó tevékenységhez igazodva kerültek meghatározásra.

VI.TÁBLA

Az építési telkek				
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb terület	Legnagyobb beépítettsége	Építmény max. magassága
		m ²	%	m
SZ	Má-E	6000+ 10 ha	3	3,5

- 2.) Tanya és farmgazdaság 6000 m² építési telek kialakítására legalább 10 ha nagyságot elérő terület fenntartás, birtoklás esetén lehetséges, vagy igazolni szükséges a mezőgazdálkodásból való megélhetést. Szabadonálló beépítési móddal, maximum 4,5 m homlokzatmagasságú épületekkel, a telekterület maximum 3-5 %-ának beépítésével.

**Kertgazdálkodásra szolgáló terület,
Gyümölcsös terület**
M-k

37. §

- 1.) Az övezetbe azok a mezőgazdasági területek tartoznak, ahol kertgazdálkodást, túlnyomórészt szőlő, gyümölcsstermesztést folytatnak, illetve azok a földrészletek, melyeket korábban zártkertnek parcelláztak.
- 2.) A legkisebb beépíthető telek területe szőlő, gyümölcsös, vagy kertművelési ág esetén 720 m², szántó vagy gyepek művelés esetén 1500 m². Az övezetben egy gazdasági épület helyezhető el, melynek alapterülete 30 m².
- 3.) Az I. kategóriájú szőlőkataszterbe tartozó területek építési feltétele
- a.) Az övezetben állattartó épületek nem helyezhetők el.
 - b.) Növénytermesztés célját szolgáló fóliasátor I. termőhelyi kategóriájú szőlőültetvényeken nem létesíthető.
 - c.) Földbevált pince létesíthető.

VII.TÁBLA

Az építési telkek				
Beépítési mód	Övezeti jele	Legkisebb terület	Legnagyobb beépítettsége	Építmény -max. magassága
		m ²	%	m
SZ	M k	3000	3	4,5

- 4.) Lakó vagy pihenőtér elhelyezésének feltétele 3000 m² telekterület és legalább 5 ha ültetvény tulajdonlása szükséges.

**Egyéb területek
VT-1, VT-2 övezetek**

Vízgazdálkodási terület

38. §

- 1.) VT-1 jelű övezetbe tartozik, a Rakaca-patak, a tervezett víztározó és partja és közvetlen környezete. Területükön a vízisport és a sporthorgászás célját szolgáló közösségi építmények helyezhetők el, illetve alakíthatók ki, az érintett szakhatóságok hozzájárulásával, elvi engedélyezési eljárással megalapozottan megkért építési engedély alapján.
- 2.) Az övezetben lévő, fenti előírásoknak megfelelő építmények építésének, átalakításának, bővítésének részletes feltételeit külön szabályozási tervben kell kimunkálni. Az érintett területekre, a szükséges terv jóváhagyásáig, változási tilalom lép életbe.
- 3.) VT-2 jelű övezetbe tartoznak az általános vízgazdálkodási területek: a közcélú nyílt csatornák medre és partja, a vízbeszerzési területe védőterületei, illetve a tározók
- 4.) . Területükön építmények nem helyezhetők el.

**Tartalék területek
T-1 és T-2 területek**

39. §

- 1.) A település távlati területi fejlesztései számára a várhatóan csak a terv távlatán túl felhasználásra kerülő területként jelöli a következők szerint:

T-Lf

Tartalék lakóterület

- 2.) A tartalék területeken olyan építményt elhelyezni nem lehet, mely a távlati területfelhasználást korlátozná.

40. §

V. Fejezet

Építészeti értékek védelme Az építészeti örökség védelme

- 1.) A település épített környezetének védelme, építészeti-utcaképi jellegzetességeinek megőrzése érdekében

2. ORSZÁGOS VÉDELEM KERETEIN BELÜL.

- Műemléki jelentőségű terület (javaslat)
- Egyedi védelem (javaslat)

3.) HELYI ÖNKORMÁNYZATI VÉDELEM KERETEIN BELÜL (66/1999.(VIII. 13.) FVM rendelet szerint)

Területi védelem szerint:

- Utcaképi védelem
- Hagyományőrző építészeti karaktervédelem
- Építészeti karaktervédelem
- Településszerkezeti védelem
- Egyedi védelem

mint szabályozásban érvényre jutó, védelmi fokozatok kerültek bevezetésre.

A védett területek és objektumok lehatárolása

41. §

1.) Műemléki védelem alatt áll:

Műemléki védelem alatt áll:

Hrsz	Utca	
7	Petőfi u. 32.	Római katolikus templom. Középkori eredetű mai alakjában (Barokk)
7	Petőfi u. 34.	Római katolikus plébánia ház (Barokk)
8/3	Petőfi u. 36.	Volt Szentirmay kastély (Copf)

LIV/97 Törvény a műemlékekről, illetve az azt módosító LXIV. 2001. A kulturális örökség védelméről szóló tv. rendelkezései alapján műemléki védelem kezdeményezhető a 29..§ (1) bek. Alapján:

Műemléki környezet az alábbi ingatlanok területére terjed ki:

145 , 146 , 147 , 148 ,149 , 150, 151, 152 , 153 ,154 , 155 , 156 ,157 158 ,159 ,160 ,6 , 12 , 13 , 14 , 15, 16 hrsz-ú területek

2.) Helyi önkormányzati védelem fokozatai

a.) Településszerkezeti védelem:

A településszerkezeti védelem alatt álló területeken az utcaszélesítés, új utak nyitása csak nagyon körültekintően és a szükséges legminimálisabb mértékben engedhető meg.

A védett területen óriás reklám nem telepíthető.

b.) Utcaképi védelem:

A hagyományos építészeti értékeket legtisztábban megőrző utcaszakaszok védelme érdekében utcaképi védelem alatt áll:

A Rákóczi Ferenc utca és az Arany János utca által határolt tervlapon szereplő területe.

Elsősorban a homlokzatok, illetve rekonstrukciója szükséges. A harsány színekre történő színezés nem engedhető meg.

Az utcaképi védelem a jelölt utcaszakaszok épületeinek beépítési módját, az épületek építészeti arculatának, tömegének, jellemző paramétereinek megőrzését jelenti. A védett utcaszakaszon lévő, a védett értékeket hordozó épület, vagy építészeti elem elbontása csak az önkormányzati képviselő testület hozzájárulásával engedélyezhető. Az épületek felújítása illetve új építése csak a meglévő értékekhez szigorúan igazodó módon történhet. Az utcaképi védelem területén a kialakult építmény magassága a meghatározó, annál magasabb építmény nem helyezhető el.

c.) Hagyományőrző építészeti karaktervédelem.

A beépítés hagyományos jellegzetességeit viszonylag egységesen megőrző településrészek, utcák hangulatának, építészeti értékeinek megőrzése, valamint a folyamatos átépítések során megvalósítható még egységesebb, összefüggő utcaképi megjelenés, illetve a látványvédelem megvalósulása érdekében Hagyományőrző Építészeti karaktervédelem alatt áll:

A DarvasHuszár kúria környezete

A védett területen az épületek csak oldalhatáronállóan, előkert nélkül helyezhetők el. Az épületek meghatározó építészeti jellegzetességeit a helyi védelem alatt álló épületeket alapulvéve kell meghatározni. Ennek megfelelően az utcára merőleges tetőgerincű épületeket, a helyben jellegzetes oldaltornácos, utcai homlokzaton homlok tornáccal is megjelenített módon kell építeni, kontyolás, az oromfalban tetőtéri erkély-loggia nem tervezhető. Egyéb építészeti kiselemek alkalmazása, pl. szemöldök párkány, ablak körüli vakolatdíszítés szükséges.

A tetőtéri beépítéskor szükséges ablakokat csak tetősíokban szabad elhelyezni. A homlokzatokon, kerítéseken alkalmazásra kerülő anyagokat, színeket hagyománytisztlő módon kell megválasztani.

d.) **Általános építészeti karaktervédelem:**

Annak érdekében, hogy az értékes épületek, utcarészek lehetőség szerint egy folyamatában is „átélhető”, megszemlélhető egységet alkossanak, a helyi védettségű épületeket is tartalmazó, de össz építészeti értékét tekintve kevésbé értékes néhány utcában építészeti karaktervédelem kerül bevezetésre.

A védett területen az épületek lehetőleg oldalhatáron állóan helyezhetők el. Az épületek meghatározó építészeti jellegzetességeit a helyi védelem alatt álló épületeket alapulvéve kell meghatározni. Az építészeti kiselemek, pl. nyílászárók, vakolatdíszítések és egyéb apró helyi jellegzetességek alkalmazása ajánlott.

e.) **Objektum védelem, épületek helyi védelme**

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 56-57. §-a, illetve az ezt módosító 2001. LXIII. tv, illetve a (66/1999. (VIII. 13.) FVM rendelet alapján jelen rendelet helyi építészeti örökségként tesz kijelölést, egyedi védetté nyilvánítást és rendelkezik azok fenntartásáról, használatáról és bemutatásáról.

- A helyi védelem alá vont épületek felújítását, a műemléki Hivatal megyei referensével is véleményezett tervek alapján lehet csak engedélyezni.
- A helyi védettségű épületekre bontási engedély nem adható. (A bontási engedélyhez a helyi védelem feloldása szükséges, mely képviselő testületi döntést igényel.)
- A helyi védettségű épületek felújításakor, átalakításakor, a védelem tárgyát képező építészeti alaprajzi, homlokzati elemeket-, melyeket külön helyi védelmi kataszter keretein belül kell rögzíteni-, megváltoztatni nem lehet, illetve a felújítás és az átalakítás során az egységesebb építészeti megjelenés és az épület értékének növelése érdekében intézkedéseket kell hozni.

3.) **Helyi, önkormányzati védelemre javasolt épületek**

Településszerkezeti védelemre javasolt a patak völgyének vizek járásához alkalmazkodó beépítése.

e.) Helyi védelem alatt álló épületek esetén:

A homlokzati megjelenés megtartandó, vagy rekonstruálandó.

Hrsz	Utca	Házzszám	
12	Petőfi u.		
23	Petőfi u.	56	
24	Petőfi u.	58	
39	Arany J. u.	6	
46	Arany J. u.	10	
56	Kossuth u.	14	
57	Kossuth u.	16	
58	Kossuth u.	18	
64	Kossuth u.	30	
65	Kossuth u.	32	
87	Kossuth u.	33	
98	Kossuth u.	8	
101	Kossuth u.	5	
105	Kossuth u.	1	
134	Béke u.	3	
142	Petőfi u.	57	
176	Petőfi u.	19	
177	Petőfi u.	17	
192	Petőfi u.	7	
193	Petőfi u.	6	
193-al szemben, külterület végén			
198	Petőfi u.	14	
306	Rákóczi u.	18	
308	Rákóczi u.	16	
340	Rákóczi u.	31	
7	Petőfi u. 32. előtt		Kőkereszt

4.) **A régészeti lelőhelyeken** és környezetükben a muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi IX. sz. törvényerejű rendelet, valamint a végrehajtásról kiadott 2/1965. (I. 8.) MM rendelet szerint kell eljárni. Amennyiben a közigazgatási területen jelentősebb földmunkák során régészeti lelet kerül felszínre, a munkálatokat fel kell függeszteni és az illetékes Múzeumok Igazgatóságát értesíteni kell.

5.) **Ezidáig nem ismert és nem nyilvántartott területekre** vonatkozóan az 1997. Évi CXL. Törvény 35. §-ában foglaltakat kell figyelembe venni és betartani.

VI. Fejezet

Egyes sajátos jogintézmények

42. §

- 1.) A település beépítésre szánt területén épület csak építési telken helyezhető el (kivételt képeznek ez alól a közterületen, zöldterületen történő építések).
- 2.) A település beépítésre nem szánt területein új építményt építeni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, rendeltetését vagy használati módját megváltoztatni csak akkor szabad, ha
 - a) a terület rendeltetésszerű használatát szolgálja,
 - b) közérdeket nem sért,
 - c) az építmények csak a hozzájuk tartozó terület jelentéktelen hányadát veszik igénybe és biztosított, hogy az építmények a telekterülete nélkül nem idegeníthetők el.

43. §

Tilalmakkal, korlátozásokkal érintett területeket, területegységeket a szabályozás terv tartalmazza. A település igazgatási területét érintő tilalmak, korlátozások:

Beültetési kötelezettség szükséges a tervezett ipari gazdasági területen A beültetési kötelezettségnek legkésőbb az ingatlan használatbavételének idejéig eleget kell tenni.

44. §

Telekalakítás szabályai

1. Az OTÉK III. fejezetében foglaltak és a 85/2000. (XI. 08.) FMV rendelet szerint kell eljárni.
2. Telket csak úgy szabad alakítani, hogy a terület rendeltetésének megfelelő használatra alkalmas legyen, továbbá annak alakja, terjedelme, beépítettsége a szabályozási tervnek és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően.
3. A szabályozási terv szerinti telekcsoport rendezésénél a telkeket egyesíteni kell, az egyesített földrészletből ki kell venni a közterületeket, majd a fennmaradt területet a területre vonatkozó előírásoknak megfelelő telkekre kell felosztani.

Útépítési és közműépítési hozzájárulás megfizetésére kell kötelezni azokat az ingatlantulajdonosokat, akiknek ingatlanaikat érintően a települési önkormányzat helyi közutat, közművet létesít.

Az útépitési és közművesítési hozzájárulás mértékét, arányát, az érintett ingatlantulajdonosok körét, a fizetés módját és időpontját a települési önkormányzat külön rendeletben szabályozza.

45. §

Az elrendelt településrendezési kötelezettségeket az ingatlannyilvántartásba be kell jegyezni.

46. §

Településrendezési intézkedések következtében okozott károk esetében a tulajdonost, haszonélvezőt korlátozási kártalanítás illeti meg, melynek eljárási rendjét, mértékét és rendszerességét az 1997. évi LXXVIII. tv. 30. §-a szabályozza.

A korlátozási kártalanítást az köteles megfizetni, akinek az érdekében a településrendezési intézkedés történt. Az önkormányzati célok megvalósításához a települési önkormányzatnak a kártalanítási igények aktualitását és azok mértékét célszerű napirenden tartani és kérelemre indult igény teljesítésére a forrást is meg kell teremteni.

47. §

Záró rendelkezések

- 1.) Ez a rendeletlép hatályba.
 - a.) hatálybelépésével egyidejűleg hatályát veszti
 - a.a.)
 - a.b.)
 - a.c.)
 - stb.
- 2.) A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Kelt:,év hó nap

polgármester

P.H.

jegyző

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

KRASZNOKVAJDA

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉHEZ

A./A TELEPÜLÉSRENDEZÉST MEGALAPOZÓ KONCEPCIÓ ÖSSZEFOGLALÁSA

1./ A településfejlesztési koncepció irányelvei

a.) A település múltja és jelene , mint a stratégia alkotás kiinduló pontja.

b.)A fejlesztés főbb irányvonalai

A településfejlesztési koncepció irányelvei összhangban vannak a B-A -Z megye területfejlesztési koncepciójával.

A kistérség fejlesztési céljai és a prioritások között szerepel a mezőgazdasági struktúra átalakítása, illetve az idegenforgalom fejlesztése.

Létrejön a Csereháti Tájvédelmi Körzet. Az ESA és SPL területeken az agrár **környezeti célprogramok** keretén belül sajátos tájgazdálkodás fog kialakulni.

Az ökológikus vidékfejlesztés fontosabb részterületei az alábbiak:

- Környezetileg Érzékeny Természeti Területek és az Ökológiai Hálózatok védelme, illetve az ezen alapuló terület használat
- Extenzív gazdálkodás
- Erdősítési programok
- Az ökológiai gazdálkodás kialakítása
- Extenzív és integrált gyümölcsstermesztés és feldolgozás, még fellelhető régi fajták génbankjának létrehozása A GYÜMÖLCSFÉLÉK MÁRKANEVÉNEK megtartására.
- Legelők, kaszálók fenntartása
- Vízfolyások, a patak néhány szakaszának revitalizációja
- Alternatív, megújuló energia programok
- Fenntartható turizmus (ökoturizmus, gyógyturizmus)
- Fenntartható vadgazdálkodás, élőhely védelem.
- Bemutató és oktató központ, pl. minta autonóm (ökoház)ház telepítése,
- Falukép rehabilitáció építészeti hagyományok védelme

Összefoglalva

Cél: valahogy eladni a települést.

Imázs: a helyi attrakciók és vonzerőkre építve. Lehetséges tartalma:

- kulturális örökség
- tiszta környezet
- falusi életforma
- folklór/etnikum/
- népi építészet

A falusi és a városi térségek fokozatos értékvtáltása lassanként itt is kitapinthatóvá válik.

(Európa, sőt világszerte tapasztalható jelenséggé vált a **dezurbanizáció**, azaz a városi népesség fokozatos kiáramlása a környező falvas térségekbe, akár lakóhelykeresés, netán a rekreáció igényének fokozódása következtében)

Napjaink postindustriális társadalma új, illetve megújított értékeket keres, s **ez az új érték a természet közelsége, a közös emlékezet, a helyi identitás, a gyökerek keresése**

KRASZNOKVAJDA község tehát a rendezési tervben tudja rögzíteni fejlesztési szándékainak jelentős részét, melynek segítségével el tudja majd indítani a humán erőforrás fejlesztési programjait, a munkahely teremtő beruházásokat, javítja a környezeti állapotot, erősíti a térségi kapcsolatokat határon innen és túl, továbbá fejleszti az infrastruktúrát és mindezek által jelentős mértékben javítja az életminőséget.

Az **életminőség három legfőbb összetevője** a településben magasszinten és teljeskörűen biztosítható, és pedig:

- **a biztonság**
- **az ép környezet**
- **a jólét**

2./ A mező és erdőgazdálkodás fejlesztésének javaslata:

Az elmúlt évtized alatt Krasznokvajdán nagy kiterjedésű gyümölcs ültetvények telepítése történt. A művelésiág változás mégsem váltotta be az ígéretek, mivel az ültetvényekre semmiféle feldolgozó üzem nem települt. A jövőben fontos feladat lesz hűtőház, vagy léfeldolgozó üzem telepítése.

Problémát jelent továbbá a nagy vegyszerigényű kultúrák jelenléte, mivel Krasznokvajda a Rakacai-tó vízgyűjtő területének része. Fontos ezért a nyitás a környezetkímélő gazdálkodás irányába, mely a bio és az integrált gazdálkodás formájában nyilvánul meg.

A mező- és erdőgazdaság úgynevezett **több funkciós térhasználatának** kifejlesztése új kihívást jelent.

- **A szerkezetátalakítással érintett településekben fontos válságkezelő eszköz**
- **A népességmegtartó erő és a munkanélküliség csökkentésére is szolgál**
- **A turisztikailag értékes tájak fenntartására, a tájak gondozásának fontos tényezője.**
- **A falun élő lakosság azonosság tudata, önérzete, a hagyományok ápolása és tisztelete, a helyi kezdeményezések felkarolásának szükségessége**
- **Az infrastruktúra fejlesztése**
- **Az építészeti örökség védelme**
- **A kultúra és általában a szellemi élet előtérbe helyezése**

- **A természet és az ember együttélésének szükségessége**
- **Újabban különösen erős hangsúllyal jelenik meg az energia politika.**
/energia növények telepítése, biomassza feldolgozás/

3./ Az ipar és szolgáltatás fejlesztésének javaslata. I

Fontos tehát léfeldolgozó, vagy hűtőház létesítése.

A feldolgozó és a kézműipar ipar, a kis szériás és a helyi tudás és tapasztalat hozzáadásával előállított termékek előállítására irányuló törekvések lehetnek **a helyi kisipar fejlesztésének legfőbb irányelvei**, melyek már a rövidtávú célkitűzések között is szerepelnek.

KRASZNOKVAJDA a halmozottan hátrányos települések közé sorolható, ahol a szociálisan hátrányos helyzetű népesség problémáival is szembe kell nézni.

A társadalmi-gazdasági szempontból **elmaradott területeket** az átlagosnál rosszabb munkanélküliségi és jövedelmi helyzet, a külföldi tőke és a vállalkozói aktivitás kis aránya jellemzi. Ennek oka lehet a térség agrárjellege, ország- és megyehatár menti fekvés vagy meghatározó városközpont hiánya. Ezen belül típusok nem különíthetők el, mivel ezek az okok egymásra rakódnak és halmozódnak. Utóbbi jellemzi a Cserehát térségét.

A holtpontról történő elmozdulást a határonátívelő kapcsolatok erősítése jelentené. A Kány-Buzita kishatárátkelő megnyitása sokat segítené az őszi idénymunka gondjain.

A Hernád völgyi autópálya, illetve a Szalonna-Krasznoqvajda törzshálózati út fejlesztése a kistérség elérhetőségének kulcsa.

A külföldi tőke megjelenéséhez, vagy a fejlettebb térségekből érkező innováció átvételéhez elengedhetetlen feltétel a környező centrumtérségekkel való kapcsolatuk és az elérhetőség javítása. Ha belátható időn belül nem történnek úthálózat fejlesztések, akkor az egész térség elesik az egyik legfontosabb gazdaságélénkítő tényezőtől a megközelíthetőség javulásától. Ez a negatív forgatókönyv egyrészt igen hátrányosan érintené azokat a kistérségeket, amelyek gyenge gazdasági potenciállal, kevés mozgósítható belső erőforrással rendelkeznek. Ez esetben viszonylag elzártan, a befektetők és a piacok többségétől megfosztva saját erőre támaszkodva kénytelenek boldogulni.

4./ Az idegenforgalom fejlesztése

A település idegenforgalmi adottságai nem kiaknázottak, holott a régió idegenforgalmi termékkínálatában új elemeket is hozhat CSEREHÁT térségének adottságai

A Nemzeti Fejlesztési Terv is kiemelten kezeli a turizmust, melyben prioritást élvez a falusi turizmus fejlesztése, illetve a kulturális örökség védelme.

A legfőbb természeti alapok:

A csereháti szelíd domb vonulatai
az ember léptékű táj, nyugtató klíma

Kulturális Alapok

- műemlékiek
- a község értékes településszerkezete
- népi építészeti értékek, építészet hagyományai, archaikus porták.

Infrastrukturális adottságok

- javuló hálózati infrastruktúra, fejlődő kommunikáció, teleház igény stb.

A turizmus fejlesztésének lehetséges formái a falusi turizmusban teljesebben ki, mely az alábbi speciális lehetőségekben valósítható meg:

- **kulturális turizmus**
- **ökoturizmus**
- **kerékpáros és lovas turizmus**
- **falusi turizmus**

Nagy kincs az építészeti örökség. Jó lehetőségek vannak a SAPARD programokban. Cél a település fejlesztésével és felújításával a jövedelemtermelő tevékenységet érintő intézkedések alapfeltételeinek megteremtése, a vidéki térségek népességmegtartó képességének fokozása.

Támogatható fejlesztés az utcák, közterületek felújítása, az egységes falukép kialakítása, az idegenforgalmi vonzerő javítása, a történelmi és építészeti emlékek és értékek helyrehozatala, védelme, a községhez tartozó táji elemek (fasorok, vízfolyások, tavak, csatornák stb) revitalizálása, védelme, ökológiai és jövedelemtermelési pl. turisztikai céllal.

A tájadottságokhoz igazodó, épített környezet fejlesztése, a hagyományok és helyi értékek megőrzése cél.

A település imázsának idegenforgalmi és lakóhelyi vonzerejének megteremtésében tehát egyaránt fontos a természeti és épített környezet.

Elérhetővé válik a helyi hagyományok megőrzése, a népesség megtartása és a többfunkciós, fenntartható térhasználat. Mindez kapcsolódik a vállalkozások fejlesztéséhez, a tevékenységek diverzifikációjának, a humán erőforrásnak a fejlesztéséhez szükséges célkitűzésekhez is. Ezáltal a település függősége csökken a mindenkor külső döntéshozataloktól.

A község helyi értékein túlmenően TÉRSÉGI KÍNÁLATTAL is számolni lehet.

A térségi kínálat fontos állomásai lehetnek a Csereháton át a Hernád parttól egészen a Zemplénig a vízi és a kerékpár túrára felfűzhető turisztikai program csomag.

Az **építészeti örökség** önmagába véve is értékkel bíró tényező tehát, **hasznos erőforrás a fenntartható fejlődés** eszköztárában, mivel reprezentálja az adott **népesség összes emlékét** éppúgy, mint ahogy a jövőbeli fejlődés érdekében mozgósítható erőforrásokat is hűen tükrözi.

Ha az **építészeti örökséggel rendelkező települések** fejlesztése megfelelő módon történik, akkor nem kerül konfliktusba az éppen kurrens igényekkel, hanem éppen pozitív tendencia érvényesül. Megtartásra, fontosnak minősülnek. Integrált védelmük, hasznosításuk kihívást és nagy lehetőségeket jelent.

Általános elv, hogy az épületeknek archaikusnak és szépnek kell lennie, a funkció változhat. A belül korszerűsített lakásokban, falusi vendéglátás intézményei is megtelepülhetnek.

A helyi örökség több vonatkozásban összhangba hozható a kulturális turizmussal, a turista útvonalak megfelelő kialakítása, vagy adott témához kapcsolódó körutak megszervezése kapcsán, mivel sajátos módon bemutatathatók egy-egy kistérség történelme.

Az építészeti örökség védelmezői legtöbbször külső emberek, de a **helyi fejlesztés** szereplőinek partnerei kell, hogy legyenek. Célszerű a helyi programokba mindjobban bevonni a helyi lakosságot, hogy a személyes felelősség vállalása erősödjön annak érdekében, hogy az építészeti és kulturális örökség, melyet elődeik hagytak rájuk, hosszú távon is legyenek megőrizve.

A turizmust mindenképpen térségi kínálatra kell építeni!

Konkrét térségi idegenforgalmi program a lovas és a kerékpáros turizmus

/kivonat a SAPARD programból/

Idegenforgalmi tevékenységet és az idegenforgalomhoz kapcsolódó egyéb szolgáltatást és kisipart, jelenleg vagy a közeljövőben végző (élelmiszer kereskedelem, kézműves mesterséget végzők) helyi lakosok.

A térségbe érkező turisták

Helyzetleírás

A lovas és kerékpáros turizmus útvonala kb. 45 km útszakasz, Homrogtól a Rakacai-tóig terjed. A kerékpározók esetén a közúthálózatot, a lovasok számára a mezőgazdasági úthálózatot jelenti.

Érintett települések: Homrogd, Kupa, Felsővadász, Gadna, Abaújlak, Gagyvendégi, **Krasznokvajda**, Szászfa, Rakaca, Rakacaszend.

A lovas és kerékpáros turisták számára szállással is szolgáló pihenőhely Homrogdot követően Gagyvendégiben és a Rakacai-tó partján fekvő Karola vendégházban kerül kialakításra.

A települések és a településeket összekötő úthálózat, valamint a lankás dombok nyújtotta természeti környezet jó lehetőséget ad a kerékpározásra és lovaglásra. Sem a közutakon, sem a mezőgazdasági utakon nincs számottevő forgalom, amely akadályozná a turisták közlekedését.

A falvak, Homrogtól eltekintve 1000 lakos alattiak, (többségük az 500 főt sem éri el) amely a kistalusi környezetben pihenni szándékozók számára ideális.

Egy közbelső pihenőhely, illetve lovasiskola telepítése is szóba jöhetne Krasznokvajdán.

Az 1961-ben létrehozott 5 millió m³ vizet tároló Rakacai víztározó a Cserehát egyik legismertebb pihenő helye. Itt került kialakításra Szikszó város önkormányzata által a „Karola” idegenforgalmi komplexum, amely az útvonal végpontját jelenti.

A projekt célja

A projekt közvetlen célja az útvonalakon közlekedő lovasok és kerékpárosok számára pihenőhelyek kialakítása.

A stratégiai és SAPARD cél a gazdasági struktúra diverzifikációja az idegenforgalom fejlesztése által.

A projekt szükségességének indoklása

A hosszabb távú, több települést érintő kerékpározás és lovaglás elmaradhatatlan részét képezik a pihenőhelyek, ill. esőbeállók. A projekt sajátosságából adódóan nem csak az emberek, hanem a lovak pihenése számára is megfelelő helyet szükséges kialakítani.

A projekt tartalma

A projekt részei

- Pihenő padok, asztalok és esőbeállók elkészítése fából. A pihenő padok, asztalok és esőbeállók kb.10 km-ként kerülnek elhelyezésre a lovasok és a kerékpárosok által egyaránt elérhető helyen a műutak és a mezőgazdasági utak kereszteződéseiben. A teljes útszakaszon (Felsővadász és Gadna, **Krasznokvajda** és Szászfa között valamint a bázishelyeken Homrogon, Gagyvendégiben és a Rakacai tó partján) 5 db pihenőhely kerül kialakításra.
- A lovak éjszakai elszállásolására alkalmas lóistálló szénatároló, valamint kerékpártároló kialakítása Gagyvendégiben és a Rakacai tó partján (Karola szálláshely).

A projekt fenntarthatósága

A projekt fenntarthatóságát az idegenforgalomból származó bevételek biztosítják.

A projekt környezetet terhelő elemet nem tartalmaz, továbbá a lovas és kerékpáros turizmus a térség fejlesztésének egyik legkörnyezetkímélőbb módja.

5./ A népességszám alakulása, humán erőforrás

Közigazgatási terület:	11,44
Lakónépesség:	614
Születések száma:	9
Halálozások száma:	5
Természetes szaporodás illetve fogyás:	4
Vándorlási különbözet	11

A korosbítási számításból látható, hogy a település népessége a terv távlatában stagnáló. Az országosan csökkenő lélekszámú tendencia mellett a minimálisan enyhe növekmény pozitív jelenség, ugyanakkor ez a növekmény a cigányság megtelepedésével is magyarázható.

B/. A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV JAVASLATAI

1./ A beépítésre szánt területek (központi belterület rendezésének javaslata)

1.1./ Az épített környezet történelmi és kulturális értékei:

A táj, a településszerkezet és a kulturális, valamint az építészeti örökség védelme

A tájfejlődési folyamatot legkorábban az első három katonai felvétel alapján tudjuk elemezni, éspedig

- I. katonai felmérés (1782-85)
- II. katonai felmérés (1829-66)
- III. katonai felmérés (1872-1889)

További forrásmunka az 1850-60-as évek táján készült úrbéri felmérés, illetve a századfordulós kataszteri térképek. A tájhasználat múltjára engednek következtetni a régészeti leletek is.

A tájhasználat a térképek alapján az alábbiak szerint változott.

A Cserehát egész területét valamikor erdő borította. A folyamatos betelepítések után az erdő területek egyre fogytak, miközben a dimbes-dombos területeken szántóföldi gazdálkodás jelent meg. A gyümölcsösök kisebb foltokban nagyrészt a kertvégekhez csatlakoztak.

Településszerkezeti értékek:

- kát tagból álló irtvány település
- vizek járásához alkalmazkodó beépítés
- szalagtelkes utifalu
- a faluképet a műemléki védelem alatt álló katolikus templom fókuszálja
- Szentimrey kastély
- egymenetes háromosztatú népi lakóházak
- jellegzetes haranglábak

a.) Településtörténet

Krasznokvajda a megye, azon belül egyúttal a Cserehát dombvidék északi részén, a szlovák-magyar határ közelében, a Rakaca-patak völgyében elhelyezkedő község. A vasútvonalaktól távol fekvő településből naponta több autóbusszjárat is indul Miskolcra, Encsre és a halmaji vasútállomásra. A legközelebb fekvő város Encs, amelynek a községtől való távolsága közúton 26 km. a településnek saját jegyzője van.

A település a középkorban a Jánoki uradalmának tartozéka volt, így sorsa azéhoz hasonlóan alakult. A Jánoki család 1398-ban Jánoki és Vajdai ágakra oszlott. Krasznokvajda 1427-ben Jánoki Miklós utódainak kezén volt, és 19 jobbágyportából állt. A XVII. század közepétől a törökök többször is a falura törtek, ismételten feldúlták és kirabolták. A súlyos zaklatás és adóterhek elől a lakosság elmenekült, így a község elnéptelenedett. 1715-ben csak 3 jobbágyportája volt. csak a század végére települt be ismét. 1828-ban 550-en lakták, száz év múlva pedig 727-en. 1945-öt követően itt is megtörtént a földosztás, majd megalakult a szövetkezet. Az 1960-as évektől a falu a környékbeli apró települések számára a központ szerepét tölti be. 1968-tól van saját orvosa. Óvodája és körzeti iskolája is évtizedek óta fogadja a gyermekeket. A helyi tsz az 1970-es és 80-as években is jelentős támogatást nyújtott a községnek és az iskolának. A fiatalok közül többen ekkortól kezdtek dolgozni a megye iparvidékein.

A közel 550 fős lélekszámú község népessége évtizedeken át fogyott, mára viszont a népességszám stabilizálódni látszik. Gazdaságilag aktív korú népesség főként helyben dolgozik, csak igen kevesen járnak el dolgozni Krasznokvajdáról más településre. annál többen járnak be a községbe – mint a környék egyik központi szerepkörű településébe – a környező kistalvákából. A község munkavégzés szempontjából aktív korú lakosságából a fizikai dolgozók részaránya 70 % körüli. Az 1990-es évek elején még sokuk ipari foglalkozású volt, de mára egyre többen igyekeznek elhelyezkedni a kereskedelem vagy a lakossági szolgáltatások területén. Az agrárfoglalkozású népesség aránya 20-22 % közötti. 1996 őszén a településen 16 férfi és 3 nő volt munka nélkül.

Krasznokvajdán 1 házi orvos rendel. A település óvodájában elhelyezhető gyermekek száma 50, a beíratott óvodásoké 60. Felügyeletükről és megfelelő szintű foglalkoztatásukról 3 óvónő gondoskodik. A helyi általános iskola osztálytermeinek száma 8, a tanulói létszám 125, közülük 121 napközis. a községben 15 pedagógus

oktat. Idősek klubja is van Krasznokvajdán, ahol 20, erre rászoruló személy részére biztosítják a szükséges ellátását. A helyi könyvtár állománya 8 ezer kötetből áll.

A településen 5,7 km hosszú vízvezeték üzemel, de 1996-ban a lakásoknak még a 20 %-ban sincs bevezetve a víz. A propán-bután gázzal ellátott lakások száma 137. A községben a szervezett kommunális szilárd hulladékgyűjtés nem megoldott. A helyi kiskereskedelmi boltok száma 5, ebből élelmiszerbolt 3, a vendéglátóhelyek száma 2.

A településen 5 jogi személyiségű gazdasági szervezet működik. Közülük 3 ipari, 2 pedig mezőgazdasági jellegű tevékenységet folytat. A gazdasági szervezeti forma alapján közülük 2 kft. 3 pedig szövetkezet. A nem jogi személyiségű szervezeteket 1 kereskedelmi és 1 szolgáltató bt. képviseli. A költségvetési szervezetek száma 2, a szolgáltató jellegű nonprofit szervezeteké 8.

Krasznokvajdán 1996-ban történt felmérés szerint 8 egyéni vállalkozó folytat különféle típusú gazdasági tevékenységet, közülük 2 szellemi szabadfoglalkozású, 3 kiskereskedő és 3 kisiparos. A kisiparosokból ketten foglalkoznak szállítási jellegű tevékenységgel, 1 vállalkozó pedig személyi szolgáltatásokkal.

A település jelentősebb gazdasági szervezete a Bástya tsz, amelynek fűrészüzeme, fafeldolgozója és javítóműhelye van. A Forró és Vidéke Takarékszövetkezet fiókot tart fenn Krasznokvajdán.

Az utóbbi időben a békéscsabai konzervgyár integrátori szervezetén keresztül jelentős gyümölcsstelepítési akciók zajlottak le. A sűrítmény céljára felhasznált gyümölcs szállítása közvetlenül a konzervgyárba történik. sajnálatos módon helyi hűtő tároló és előfeldolgozó üzem nem települt.

b.)A kulturális örökség , településszerkezet és az építészet értékei

Krasznokvajda a Rakaca-patak völgyében hosszan elnyúló település, mely Vajda és Krasznokpuszta egyesülésével jött létre. A környező apró zsáktelepülések számára most is mikrotérségi központ. A település neve szláv eredetű KRASZNIK= SZÉP VÍZ, mely utal a település sajátos szerkezetére, azaz a vizek járásához nagyszerűen alkalmazkodó beépítésre. A VAJDA szó tisztségviselőt jelent, ami már korábbi központi funkcióra is utal.

A vizekhez való alkalmazkodás abban nyilvánul meg, hogy a fő útvonalak a patakokkal párhuzamosak. A szeszélyes vízjárású helyeken a porták kertvégekkel csatlakoznak a patak parthoz.

A halmazos, szabálytalan telkek, bár ez nem túl sok helyen jellemző a településre, szintén a vizek járásához alkalmazkodás következménye.

A legjellemzőbb beépítési forma a szalagtelkes, helyenként fésűs beépítés.

A településképet fókuszáló két jelentős épület a római katolikus templom, illetve a Szentimrey kastély gyönyörű épülete.

A copf stílusú kastély a 18. század végén nyerte el mai formáját, talán korábbi épület felhasználásával, vagy helyén. A Szentimrey család már a 17. század második felében a községben birtokos volt. 1884-től Scholz Gyula volt a tulajdonosa.

A domboldalba épült kastély téglalap alaprajzú, kétszintes, kontyolt nyeregtetővel fedett. Alsó szintjének utca felőli traktusa mögött pincehelyiségek találhatóak. Az emelet középfolyosós, a domb felőli helyiségsor közepén nagyterem. Az alsó szint helyiségek és felső középfolyosó dongaboltozatosak, az emeleti helyiségeket teknőboltozatok fedik.

Az utcai főhomlokzat és a véghomlokzatok övpárkánnyal elválasztott két szintjét falsávok tagolják tükrökre, melyekben az egyenes záródású, lent egyszerű, fent szemöldökpárkányos díszesebb ablakok nyílnak. A lenti ablakok előtt szépművű kosaras vasrácsok. A középtengelyben kőkeretes, felül világító bejárat nyílik az előtérbe, ahonnan háromkarú lépcső vezet a felső szintre.

A hajdani park, a kastély északi oldalán elvadult, gondozatlan állapotban van.

A római katolikus templom középkori, gótikus eredetű, 1750 körül barokk stílusban átépített templom a falu fölötti dombtetőn áll. Főhomlokzat fölötti tornyának hajójának és szentélyének ablakai félköríves záródásúak. A kőkeretes főbejárati ajtó szemöldökpárkánya alatt kőtáblába vésett kronosztikon, a földbirtokos, Szentimrey Gábor nevével. A főbejárat két oldalán lévő szoborfülkékben egy-egy gerezdes testű, füzérdíszes díszvázára állított kőkereszt.

A karzatablak két oldalán üres szoborfülkék. A hajó és a nyolcszög három oldalával záruló oldalain, illetve sarkain támpillérek. A hajó két szélesebb és két keskenyebb boltszakaszból áll, az elsőben két pilléren nyugvó orgonakarzattal. A szentélyt csehsüveg-boltozat, sokszögű záródását két hevederrel osztott félkupola fedi. A barokk oldal menzáján tabernákulum, két oldalán konzolokon Szt. István és Szt. László festett faszobra. A rokokó szószék kosarán a Hit és a Szeretet allegorikus domborműve, valamint kartusba foglalt Szentimrey-címer. A hajó mellékoltárán Istenfogadó Simeon és Keresztelő Szt. János szobrával közrefogott Nepomuki Szt. János-kép. A rokokó keretes, kézzel írt kánontáblák között a tabernákulumban Nepomuki Szt. János fekvő alakos képe és Szentimrey címer 1794-ből.

A római katolikus plébániaház 1796-ban épült, későbarokk stílusban. Szimmetrikus alaprajzi elrendezésű, északi homlokzata 5 tengelyes. Felülvilágító, egyenes záródású, kőkeretes bejárati ajtaja előtt 19. század végi romantikus, fűrészelt díszű előépítmény. Kert felőli homlokzatán, lekerekített sarkú, enyhén kiugró háromablakos középrizalit. Az ablakok egyszerű vakolatkeretelésűek. A helyiségeket csehsüveg-boltozatok fedik.

Megemlítendő még számos helyi védelemre érdemes népi lakóház, illetve a mikroelemek, a fészületek és a sajátos fedett kútházak egy-egy köztéren, melyek megmentése a helyi önkormányzati védelem feladatkörébe tartoznak.

Helyi védelemre javasolt épületek:

Faluképi épületek

Hrsz	Utca	Házzszám	
12	Petőfi u.		
23	Petőfi u.	56	
24	Petőfi u.	58	
39	Arany J. u.	6	
46	Arany J. u.	10	
56	Kossuth u.	14	
57	Kossuth u.	16	
58	Kossuth u.	18	
64	Kossuth u.	30	
65	Kossuth u.	32	
87	Kossuth u.	33	
98	Kossuth u.	8	
101	Kossuth u.	5	
105	Kossuth u.	1	
134	Béke u.	3	
142	Petőfi u.	57	
176	Petőfi u.	19	
177	Petőfi u.	17	
192	Petőfi u.	7	
193	Petőfi u.	6	
193-al szemben, külterület végén			
198	Petőfi u.	14	
306	Rákóczi u.	18	
308	Rákóczi u.	16	
340	Rákóczi u.	31	
7	Petőfi u. 32. előtt		Kőkereszt

Műemléki védettség alatt álló épületek

Hrsz	Utca	
7	Petőfi u. 32.	Római katolikus templom. Középkori eredetű mai alakjában (Barokk)
7	Petőfi u. 34.	Római katolikus plébánia ház (Barokk)
8/3	Petőfi u. 36.	Volt Szentirmay kastély (Copf)

Településszerkezeti értékek

KRASZNOKVAJDA településszerkezetét alapvetően a természeti elemek határozták meg régen. (víz, domborzat, illetve a védelem, stb.) A vizek járásához alkalmazkodott a beépítés, és a vizeket az utcák vezették le. Későbbi fejlődések során az utcák szerkezete eltért a természetes vizek járásától.

c.) Fő látvány pontok.

A műemléki védelem alatt álló Szentimrey kastély és a közelében lévő római katolikus templon fókuszálja a faluképet

d.) Népi építészet

KRASZNOKVAJDA község népi építésze jellegzetes átmenetet képez az Alföld és a Felvidék között. Sajátos módon keveredik a FÖLDHÁZ és a KŐHÁZ építő kultúrtáj. Jellegzetes példa e tényre a Népi Építészeti Archívum

A lakóházak többnyire egyemenetes, háromszatúak voltak.

Az oromzat általában kontyolt (csonkakontyolt).

A beépítési módok különleges módon képesek voltak alkalmazkodni a vizek járásához.

1.2./ A tervezett településszerkezet

A tervezett településszerkezet a meglévő adottságok továbbfejlesztésével rendezhető

Helyi jelentőségű műemléki környezet kijelölését javasoljuk az ősi faluközpont területére az előzőek alapján, melyet egy komplex és integrált falumegújítással javasolunk végrehajtani.

Védendő a vizek járásához alkalmazkodó beépítés, illetve a még ehhez szervesen kapcsolódó szalagtelkes falu rész területe.

1.3./ A tervezett terület felhasználás

A belterület/beépítésre szánt terület /

A belterület az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódik:

- lakóterület

falusias OTÉK szerinti lakóterület

falusias- kertes lakóterület

falusias,, hagyományőrző hosszú szalagtelkes jellegű lakóterület

falusias, hagyományőrző apró telkes egyedi lakóterület

- vegyes terület

településközpont vegyes terület

- különleges terület

temető
kúria és parkja
camping

- zöldterület

közpark
védőerdő

A külterület/beépítésre nem szánt terület/ egységei:

- mezőgazdasági terület

extenzív gazdálkodásra szánt terület
intenzív gazdálkodásra szánt terület
kertgazdasági terület

- védelmi célú terület/természetvédelmi oltalomra javasolt terület/

- erdő terület

- egyéb terület

- tartalék terület

1.3.1./ A belterület/beépítésre szánt terület/

1.3.1.1./ Lakóterületek

KRASZNOKVAJDA alapfokú ellátásra berendezkedett település, mindemellett erősödő mikrotérségi szerepkörrel rendelkezik. A belterület több mint 90 %-a lakófunkciójú terület. A szerkezeti terv feladata feltárni a lakásépítés területi fejlesztési lehetőségeit, meghatározni a meglévő lakóterületek mennyiségi és minőségi átépülési lehetőségeit, feltételeit.

A lakásépítés azonban jelenleg kizárólag családiházak építési formában történik. Később, ha igény lesz rá a terv fázis II. ütemében kertvárosi villanegyedek építésére is lesz lehetőség.

. Megkezdődött a régi lakóházak átépítése, vagy a foghíjak beépítése. A lakóházak A lakások komfortfokozata, kényelme, a korszerűség fokozható és csak gazdasági kérdés.

Törekedni kell arra, hogy a település karaktere megmaradjon, a községképileg illeszkedő, hagyománytisztelő, de minőségében magas életkörülményeket teremtő lakóhely alakulhasson ki.

A népességszám stagnál, de a távlat szerepkör, az autópálya és a gyorsforgalmi út hálózat megvalósulása e folyamatot visszafordíthatja,

Az övezeti rendszer alapján homogén karakterű területeket javasolunk lehatárolni a művi és a természeti környezet alapján.

Szemponatok:

- a beépítés típusa
- a beépítés magassága
- a beépítés funkciója
- telek nagyság telek morfológia
- környezet és növényzet

Törekedni kell arra, hogy a település karaktere megmaradjon, a községképileg illeszkedő, hagyománytisztelő, de minőségében magas életkörülményeket teremtő lakóhely alakulhasson ki.

Javasolt övezettípusok:

a.) Falusias lakóterület

Az OTÉK előírásainak megfelelően alakítandó ki. Nagy állattartásra is alkalmas övezettípus

b.) Falusias kertés lakóövezet

A megváltozott életkörülményeknek megfelelően a falusi lakosság már nem homogén kultúrájú, sokan szeretnének viszonylag kisebb telken nagyobb házat építeni, erre az Lf-III. övezet ad lehetőséget.

c.) Falusias hagyományőrző hosszú szalagtelkes lakóterület /LfII/

Szintén a faluközpont környezetében alakult ki a szalag telkes övezet, melynek szabályozásánál az egyedi előírások szigorítást javasolnak majd a szerkezet megóvása érdekében. A hosszú telkeken kialakult hosszú lakóházak a generációs együttélést biztosították régen. Új befogadható funkció lehet ezen övezetben is az üdülési célú hasznosítás. A tisztaszoba kiadható, míg a hátsó, lakrész a család lakótere, illetve fordítva is működtethető. (A falusi turizmus 10 fő szálláshelyig értendő)

Az lakóházak építésénél javasoljuk az ökológikus szemléletben környezettudatosan, külső megjelenésében archaikus jellegű házak építését.

d.) Falusias hagyományőrző apró telkes, halmazos lakóterület /Lf-I /

Közvetlenül az ősi faluközpont fölötti területen alakultak ki organikus fejlődéssel az szalagtelkes és aprótelkes lakóterületek. Ezek egy részét részét javasoljuk üdülő hasznosítási funkcióra, pl kisvendéglő , panzió kialakítására. Az épület állomány egy

része magán hordozza az ősi gyökerek archaikus építészeti stílus jegyeit, ezért megmaradásuk egyik módja az üdülőként történő hasznosítás, mely az állag megóvást garantálja. A terület egyedi övezet kialakítását indokolja, mely az OTÉK előírásaihoz képest könnyítéseket indokol.

A lakóházak építésénél javasoljuk az ökológikus szemléletben környezettudatosan, külső megjelenésében archaikus jellegű házak építését.

1.3.1.2./ Vegyes terület

Településközpont vegyes terület

Az újonnan létesült és a történelmi faluközpont területe tartozik ide. A településközpont vegyes területen a hosszú szalagtelkes lakóterülettel vegyes szerkezetet alkot. Az ősi faluközpont **legszerveesebb településszövet**, Az egész község egyéni arculatának, karakterének hordozója. A kulturális turizmus számára a legfőbb vonzerővé válhat

INTÉZMÉNYI ELLÁTÁS

Igazgatási és társadalmi gazdasági intézmények

A közintézmény ellátás jelenlegi helyzete és a legfontosabb munkahelyek

A közintézmény-ellátás jelenlegi helyzete és a jelentősebb gazdálkodó egységek

Intézmények

Hrsz	Utca	
7	Petőfi u. 32.	Római katolikus templom
7	Petőfi u. 34.	Római katolikus Plébánia ház
8/1	Petőfi u. 36.	Szentimrey kastély épülete (nem intézmény)
14/1	Petőfi u.	Családvédelmi szolgálat
14/2	Petőfi u.	MAGSIMA 98. KFT
16	Petőfi u. 46.	Gyógyszertár
21	Petőfi u. 32.	Polgármesteri Hivatal Idősek Otthona (SCHOLC kúria)
31	Petőfi u.	Gáz cseretelep COOP bolt Kocsmá Játszótér
53	Kossuth-Arany J. u. sarok	Művelődési ház (kulturterem) Könyvtár Presszó
74/1	Petőfi u.	Takarékszövetkezet (Forró és Vidéke)
80	Kossuth u. 47. mögött	Sportpálya

81	Kossuth u. 47.	Gólvágó söröző
	Kossuth u. 47.-tel szemben külterület	Rendőrség
122	Petőfi u. 66.	SHEL-GAS
123	Béke u.	Közzetű Óvoda
		Orvosi rendelő
124	Béke u.	Református templom
129	Béke u.	Görögkatolikus imaház
130	Petőfi u.	Posta
188	Petőfi u.	Általános Iskola
308	Rákóczi u. 16. előtt	Kőkereszt
332	Rákóczi u. végén	Temető

a.) Igazgatási intézmények

Községi önkormányzat

Krasznokvajda a körjegyzőség központja. Ide tartozik Keresztéte és Percse, illetve 2002. január 2-tól Büttös és Kány községek is.

A helyi önkormányzat 5 fős választott testülettel működik (+1 fő polgármester).

A hivatali teendőket 6 fő látja el, illetve 2002. januártól a kibővített körjegyzőség 8 fővel működik

A közzolgáltatások elvégzésére társulásokat hoztak létre.

A legfontosabb társulások a következők:

- Építéshatósági Társulás. Ennek központja Szikszón található.
Gyámügy központja szintén Szikszó
- Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat központja Krasznokvajda. Ide tartozó települések. (Krasznokvajda, Percse, Keresztéte, Kány, Büttös, Szászfa, Pamlény)
- Kistérségi fejlesztési társulások
Abaúji Település Szövetség (ATÖSZ)
Csereháti Település Szövetség

Rendőrség

Az Encsi Rendőrkapitánysághoz tartozik, a rendőrőrs Krasznokvajdán a Kossuth utca jelenlegi külterületi szakaszán van. A közbiztonság jónak minősíthető.

Posta

Petőfi út 65. sz.

Teljeskörű a szolgáltatás. Pénzfelvételi terminál banki kártya fogadása biztosított. Az önkormányzat számlavezetője az OTP (encsi fiókja)

Takarékszövetkezet

Petőfi u. 46. sz.

A Forró és Vidéke Takarékszövetkezethez tartozik. Hitel felvétel, betét állomány kezelése, biztosított.

Az intézménynek egy fő részfoglalkozású alkalmazottja van.

Egyházi intézmények

.Petőfi u. 48. katolikus egyházi felekezet. A plébánián helyben lakó pap nincs. Heti 1-2 alkalommal jár át a felsővadászi tiszteletes

A református felekezet központja a Béke u. 14. szám alatt található. Helyben lakó pap nincs. Gagybátorból jár át.

A görög katolikus felekezet a Béke u. 1/a szám alatt van. Az imaházba Kány községből jár át a pap.

b.)Oktatási és művelődésügyi intézmények

Általános iskola

Béke u. 12.

Az oktatási intézmény meglehetősen külponos helyen található. Korábban honvédségi épület volt.

Az intézmény 1998-ban Béres Ferenc nevét vette fel.

Speciális oktatás

- zene
- népi tánc
- felzárkóztató osztály működik

Legkiemelkedőbb eredményeket a népdal versenyben ért el az intézmény. A 2001-es évben országos 3-ik helyezést a krasznokvajdai iskola vitte el.

A gyermek létszám 40 fő.

Pedagógusok száma: 22 fő (18 fő + 3 fő óvónő + 1 fő napköziotthonos felügyelő)

Az oktatás 1 műszakos.

Napközi működik 4 csoportos foglalkozással. 125 fő veszi igénybe az ebédeltetéssel együtt.

A konyha 100 adagos.

Az iskolában angolnyelv oktatás folyik, számítógépes szakoktatás, Internet hozzáférés van.

A gyermekeknek csaknem 100 %-a tanul tovább.

Az osztályok általában 18 fősek.

A gyermeklétszám csaknem 40 %-a az etnikai kisebbséghez tartozik.

Óvoda

A Béke u. 13. szám alatt, az iskola mellett működik.

Napközi otthonos óvodaként működik, 2 csoporttal. A gyermek létszám 54 fő.

Az óvoda pedagógiai teendőket 3 szakképzett óvónő látja el, munkájukat 3 dajka segíti. A gyermek létszám stagnál. Évente 9-10 gyermek születik, ezek 80 %-a etnikum

Művelődési ház

Kossuth u. 13 u.

A művelődési ház 120 fő befogadására alkalmas. Az intézménynek nincs önálló státuszú vezetője. Rendezvényeket folyamatosan szerveznek.

A falunapok rendszeresen megrendezésre kerülnek.

A Hagyományőrző Néptánc Együttes, cigányzenekar, színjátszókör rendezvényei színesíti a helyi közösség és a falusi turizmus programjait. A falunapokat szeptember második vasárnapján tartják, a szüreti napokat és felvonulást októberben tartják. Ilyenkor Nyíregyházáról jön a népi táncscsoport. A művészeti iskola nyári tábora a településben működik. A korábbi hagyományokra építkezve állami gondozott gyermekek nyári táboroztatásával is foglalkoznak. Ehhez a község 30 fős turista szállását is igénybeveszik, mely 60 %-os kihasználtságú.

Könyvtár

Kossuth u. 13. sz.

A könyvtár egész héten nyitva tart, főállású vezetője van. A könyvtári állomány 1500 db-os.

Teleház nincs, az ISDN vonal és 3 db számítógép a könyvtárban van elhelyezve.

Múzeumok, tájházak

Az általános iskolában egy Béres Ferenc emlékszoba van berendezve

c.)Egészségügyi ellátás

Közzeti orvosi rendelő

Béke u. 13. sz.

Itt működik a hétvégi ügyeleti központ, melyhez 21 község tartozik. Az ügyelet ellátás egészen Detekig lenyúlik. 4 háziiorvosi körzet tartozik ide.

Orvosi rendelés minden nap van. A környékről a betegeket a falugondnoki kocsi szállítja be.

Gyógyszertár

Központja Petőfi u. 48. Magángyógyszertárként működik. Rakaca, Alsó és Felsőgagy fiókgyógyszertára is ide tartozik.

Anya és csecsemőgondozó és védőnői szolgálat

Védőnői szolgálatot 1 fő szakképzett védőnő lát el. A rendelés együtt az orvosi rendelővel biztosított.

Mentőszolgálat

Szikszón és Encsen található.

A szakorvosi ellátás központja Szikszón van. A kórházi ellátás központja Szikszó, illetve Miskolc.

Idősek otthona

Petőfi u. 52.

20 fh-es. Nappali ellátás van.

Falugondnokság

Mindhárom településben van falugondnokság, mely egy-egy kocsival segíti a lakossági ellátást. (gyógyszer beszerzés, bevásárlás, orvosi rendelőbe történő beszállítás)

Kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatás

Élelmiszer boltok:

- COOP élelmiszer bolt Petőfi u. 70. (Itt található a gázcsere telep is)
- Vegyes bolt (magán kereskedés) Arany János út 2.
- Kenyérgyár és üzlet – jelenleg üres, az encsi kenyérgyárból történik az ellátás.
- A községben mozgó jellegű bolti szolgálat is működik.

Nívósabb vendéglátó egységek:

- GÓLVÁGÓ söröző
- CSEREHÁT kocsmá
- Művelődésházi presszó

Jelentősebb idegenforgalmi szálláshelyek

A Petőfi u. 63. szám alatt található egy 30 fh-es turistaház, ahol egyénileg megoldható főzési lehetőség is van.

Egyéb szolgáltatás

Fodrászat a művelődési ház mellett található.

Legfontosabb munkahelyek

A községben a legfontosabb, foglalkoztatási egységnek a helyi önkormányzat tekinthető, mivel feladata a legtöbb közellátási intézmény működtetése.

A legtöbben a MAGRIMA KFT-nél dolgoznak.

A MAGRIMA 98 kft idény jelleggel 300-400 főt is tudna foglalkoztatni. A Békéscsabai Konzervgyár integrációjában jelentős gyümölcsstelepítési akció zajlott le az elmúlt évtizedben. Az ültetvények 80 %-a alma, 10 %-a szilva, 10 %-a meggy. 2003-ig további 1200 ha gyümölcsös telepítése várható a kistérségben. Sajnos nagy gond a települések előregedő népsége. Ezen a gondon némileg enyhítené a közeli kishatár átkelő hely (Kány-Buzita) megnyitása, mivel a szlovák területekről lehetne gondoskodni a munkaerő pótlásáról.

Korábbi tervekben szerepelt hűtő tároló és léfeldolgozó üzem létesítése is, de ez meghiúsult, mindazon által e célkitűzés megvalósításáról nem szabad lemondani, hiszen a termék feldolgozottsági szint növelésével lehet az ágazat jövedelemtermelő képességét növelni.

1.3.2./ Beépítésre nem szánt területek (külterületek)

1.3.2.1./ Mezőgazdasági területek

a.) Extenzív gazdálkodásra szánt területek (Má-E)

Az ökológiai programok szintén extenzifikáció irányába hatnak. A kisparcellás művelés megtartandó. A rétek, legelők védendőek.

b.) Intenzív gazdálkodásra szánt területek

Elsősorban a egyes szántók és telepített gyümölcsösök területe

c.) Kertgazdasági terület (volt zártkertek területe) /Mk/

A kertségekben max. 30 m²-es szintterületű építmények helyezhetők el, de csak a 720 m²-nél nagyobb földrészleteken (építési telkeken). A 750 m²-nél kisebb telkeken legfeljebb lyukpince, terepszint alatti létesítmény építhető eseti elbírálás alapján.

d.) Mezőgazdasági üzemi terület- birtoktest központ

Az OTÉK szerint létesíthető

A mezőgazdasági üzemi területek a mezőgazdasági termelés céljára szolgáló területtől elkülönített olyan területek, melyen a termeléssel kapcsolatos építmények helyezhetők el.

Az építmények elhelyezésére telket kell kialakítani.

Alapvetően a jelenlegi szövetkezeti majorságok területe, illetve az intenzív gazdálkodásra szánt területen kijelölhető mezőgazdasági rendeltetésű területek tartoznak ide. A mezőgazdasági üzemi területeken a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó és a feldolgozó ipari tevékenység megengedhető.

1.3.2.3./ Egyéb területek

A vízgazdálkodási területek tartoznak ide, a Rakaca-patak, illetve az egyéb vízügyi létesítmények

1.3.3./ Környezetvédelmi és tájrendezési javaslat

KRASZNOKVAJDA környezetvédelmi helyzete túlnő a helyi önkormányzat hatáskörén.

A levegőtisztaságvédelem és a vízgazdálkodás helyi önkormányzati együttműködést igényel az egész Rakaca patak vízgyűjtő területre kiterjedően, mivel még ez a térség is a Rakacai-tó hatásterülete. További együttműködés szükséges a határmenti területeken.

- a.) **Levegőtisztaságvédelmi** szempontból a település az általános levegőminőségi besorolásba tartozik. A helyi szennyezőforrások nem számottevőek. A tervezett Csereháti Tájvédelmi Körzet területe az ÖKOLÓGIAILAG ÉRZÉKENY levegőminőségi kategóriába tartozik. Kisebb helyi szennyező források a MAGRIMA Kft telephelye, illetve a fafeldolgozó üzem, ezek azonban a lakott területet közvetlenül nem veszélyeztetik.

b.) Vízvédelem

Felszíni vizek

A Rakacai-tó vízminőségi és vízgazdálkodási problémái szorosan összefüggenek a Rakaca-patak vízgyűjtő területének környezetvédelmi problémáival. Krasznokvajda térségében jelentős kiterjedésű gyümölcsstelepítések zajlottak az elmúlt évtizedekben. Az intenzív gazdálkodás jelentős vegyszer használattal jár, mely vízminőségi problémákhoz is vezet. Hosszú távú megoldás lehet az ún. integrált gazdálkodás bevezetése, mely sajátos átmeneti forma a hagyományos és a bio gazdálkodás között.

Felszín alatti vizek

A vízellátás helyi fúrt kútról történik, melyeknek talpmélysége nem olyan mély, hogy a felszíni szennyeződésekkel szemben kellően védett lenne.

c.) Termőföld és ásványvagyon védelem

A községek közigazgatási területének jelentős része intenzív gyümölcsösökkel betelepített terület, illetve részben erdőborította, részben mezőgazdasági művelés alatt álló illetve karsztos-kopár terület is előfordulnak, mivel a Rakaca-pataktól É-ra érzékenyebb fedett karszt, attól délre kevésbé érzékeny területek találhatóak.

A köpeny csuszamlás veszélye elsősorban külterületen áll fenn. A belterületen csúszásra hajlamos területek előfordulása ritkább.

A területet az országos és a SAPARD programok alapján érintik az agrárkörnyezeti programok. Az erdősítésnek, illetve a szántó-gyep konverzióknak, a legeltetési állattartásnak, illetve a biogazdálkodásnak, valamint a gyógynövény programoknak van prioritása.

d.) Települési környezetvédelem

Zajvédelem

Zajvédelmi szempontból az egész mikrorégió helyzete elfogadható, mivel a közlekedésből származó zaj emisszió a viszonylag csekély forgalom miatt nem számottevő. Kisebb zajforrások a trafók, illetve a ventilátorok.

Vonalas jellegű zajforrások között megemlítenéd a 2613-es számú törzshálózati útvonal

Hulladék ártalmatlanítás

A települése be van kapcsolva a szervezett hulladékgyűjtő rendszerbe. Krasznokvajdán található engedélyezett hulladéklerakó, ide 8 település háztartási hulladékait rakják le. (Krasznokvajda, Kány, Percse, Büttös, Pamlény, Szászfa, Keresztéte, Gagyvendégi.)

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. LXIII. tv. alapján gondoskodni kell a szelektív gyűjtés bevezetéséről. Az EU csatlakozás során várhatóan országos szinten derogációt kell kérni, mivel a hulladékgazdálkodással kapcsolatos előírások nem teljesíthetők. Fel kell készülni arra is, hogy a keletkezett hulladék 50 %-át újrahasznosítani szükséges, ezért községi komposztáló telepeket kell létesíteni.

9.) Táj- és természetvédelem

Krasznokvajda közigazgatási területén belül az alábbi védett és védelemre érdemes területek találhatóak

1.) Országos védelem alatt álló terület:

a.) **Országos védelemre tervezett** terület a leendő tájvédelmi körzet része – a védetté nyilvánítás folyamatban van, mint arról korábban tájékoztattuk az érintetteket – Krasznokvajda teljes külterület és zártkert.

b.) Az 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi **forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár.**

2.) **SPA** (Madárvédelmi) területek a térképen vonallal jelölve láthatók. Az SPA területek nemzetközi jogszabályi kötelezettségek alapján előzetesen kijelölt madárvédelmi területek, védett madarak költő-, pihenő-, táplálkozóhelyei.

3.) **ESA** (Természetileg Érzékeny) Terület: Krasznokvajda teljes községhatár. Kiemelt támogatási rendszert dolgoztak ki fenntartásukra, melyek a közeljövőben válnak elérhetővé.

4.) Természet szerű élőhelyek, természetvédelmi szempontból jelentős területek, ún. **természeti területek** a mellékelt térképen vonallal jelölve láthatók.

A természet védelméről szóló törvény természeti területekre vonatkozó rendelkezései a következők.

Természeti területen az igazgatóság engedélye szükséges:

- a.) a gyepek és nádasok művelési ág megváltoztatásához;
- b.) a gyepek, valamint a nád és más vízivégvényzet égetéséhez.

Természeti területen az igazgatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges:

- a.) a termőföld más célú hasznosításához, művelés alól kivett terület újrahasznosításához
- b.) a földtani és ásványi nyersanyagkutatáshoz

Természeti területen – a jogszzerűen beépített területek kivételével – tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren, tavak partjától számított 100 méteren belül, valamint a vízfolyások hullámterében új épületek, mesterséges létesítmények elhelyezése. A vízi létesítmények, a hajózást, a halastavakon a halászati hasznosítást szolgáló létesítmények elhelyezésére a külön jogszabályban meghatározott módon és esetben, az igazgatóság hozzájárulásával kerülhet sor.

5.) **Ökológiai hálózatba** tartozó területek a mellékelt térképen fekete vonallal jelölve láthatók.

Ezek a területek védett fajok élőhelyei, ökológiai funkcióval rendelkeznek. A területek védelmére vonatkozó törvényi szabályozás még nincs kidolgozva, de feltétlen védelmet érdemelnek. Fenntartásukra pályázati támogatások igényelhetők a jövőben.

6.) Egyedi tájérték

A nyilvántartás még nem készült el,

1.3.4./ Közlekedésfejlesztési és rendezési javaslat

Térszerkezeti kapcsolat rendszerében jelenleg erősen érződik a határmentiség. A környező kis települések bekötő útjai a 2613-as számú Szalonna-Kázsmárk összekötő útra csatlakozik rá így a 26125 a 26126-os számú, illetve 26 129-es számú bekötő út, melyről Kány-Buzita községek felé is van lecsatlakozás.

A mikrotérség központja KRASZNOKVAJDA.

Középfokú ellátás vonatkozásában (egészségügyi szakorvosi ellátás) Encshez és Szikszóhoz egyaránt vonzódik. A felsőfokú ellátást Miskolc biztosítja.

A 2613-as számú úton a jelenlegi forgalom nem jelentős. Ezen változás az esetben várható, ha a térség, mint idegenforgalmi célpont iránt tovább nő a kereslet, illetve az EU csatlakozás függvényében a határok ellégiesednek. (Várhatóan Szlovákia is EU tagország lesz a jövőben, ezért csak belső határvíz lesz a jelenlegi határmenti térség.)

Ez az útvonal a BAZ megyei közúthálózat fejlesztési tervben is szerepel, mint **kiemelt törzshálózati út** és, mint **regionális jelentőségű idegenforgalmi folyosó**.

Forgalmi adatok a 2613-as számú út mentén
(45-ös szelvény)

Össz.	Szggk	Motor	Busz	Tehergépkocsi			Kamion	Traktor	Kerék pár	Fogat
				Ktg	Ntg	pót				
1676	348	54	40	148	1189	45	79	12	188	4

Az útvonal lesz hivatott továbbá összekötni a tervezett M 30-as Hernád völgyi autópályát a 27-es úttal. Fontos regionális jelentőségű idegenforgalmi folyosó lesz, mely összeköti az Aggteleki és a Zempléni hegység üdülő övezetét, illetve a nemzeti parkot és tájvédelmi körzete(ket). Várhatóan a Csereháti Tájvédelmi Körzet is hamarosan kijelölésre kerül.

Az útvonal forgalma jelenleg nem jelentős, de amennyiben az autópálya program realizálódik (várhatóan 2005-ben megkezdik az építkezést), akkor e térség forgalma is megnövekszik. A 2613-as út jelenleg több helyen kanyargós és szűk keresztmetszetű, ezért az áteresztőképesség növelésére javasolunk több helyen kialakítani leálló sávokat. A Kány-Buzita közötti kishatár átkelő megnyitása is sokat segítené a kistérség nyitottabbá válásában, s mindez feltehetően KERESZTÉTE település látogatottságát is pozitívan erősítené.

VOLÁN autóbusz járatok

Krasznokvajdáról jelenleg naponta 2 autóbusz járat indul, egy Miskolcra, egy pedig Encs vasút állomásra. Az alkalmi céljáratokat a VOLÁN veszteséges járatait ellensúlyozva a falugondnoki kocsi pótolja.

Kistérségi összekötő utak

Az integrált faluközi utak fejlesztése során célszerű lenne Krasznokvajda és Keresztéte között kapcsolatot létesíteni. Hétvégén gyakoribb a buszjárat az iskolába és a kollégiumba járó fiatalok közlekedése miatt.

Kerékpár út

A falusi turizmus fejlesztése érdekében a kerékpárutak létesítése kívánatos lenne, Keresztéte, Büttös, Szászfa, illetve Kány-Buzita települések a határmenti turizmus, illetve az előzőek során is említett munkaerő problémák leküzdése miatt is szükséges. (A MAGRIMA kft jelenleg 50 km-es körzetből kénytelen összeszedni az alkalmi munkaerőt)

Túrista út

A településen halad keresztül a piros turista jelzés.

A gyalogos túrák egykor az egyházi zarándok utakból alakultak ki, s e vonatkozásban

1.3.5./ Közművek

Vízellátás

A község részére az ivóvizet a CSER KÖZMŰ RT. Encs szolgáltatja helyi ivóvízrendszeréről.

A rendszer a község két településrésze között 2 db fúrt kút vizét használja fel. A víznyomást a perecsei útelágazásnál lévő hidroglobus szintje szabályozza.

A vízfogyasztás adatai:

Jelenleg:

lakosság:	614 fő
fajlagos ivóvízfogyasztás:	46 l/fő/d
ellátott vállalkozások száma:	7
lakóingatlanok száma:	205
ellátott ingatlanok száma:	105
csatlakozási arány:	51,0 %
a vízvezetékrendszer kiépítettsége:	5,7 km
közkifolyók száma:	4

10 éves távlatban:

lakosság:	660 fő
fajlagos ivóvízfogyasztás:	80 l/fő/d
átlagos napi vízfogyasztás:	52,8 m ³ /d
lakások száma:	210
ellátott lakások száma:	160
Csatlakozási arány:	76 %

Távlatban a vízhálózatra kapcsolt lakások számának az egy főre eső fogyasztás mérsékelt növekedésével, az ingatlanok egyre jelentősebb részének üdülési és turisztikai célú hasznosításával a fogyasztás kismértékben emelkedik.

A település távlati tervében kijelölt fejlesztési területek ellátása, a számított fogyasztásnövekedés a meglévő hálózattal jó színvonalon kielégíthető.

A községben a csatlakozás nélküli ingatlanok ivóvízellátása a telepített és üzemelő 4 db közkifolyóval megoldott.

Tűzivíz ellátás

A község ivóvízhálózatának kiépítésével egyidőben a tűzcsaphálózat is kiépült. A hálózat a tűzivízigények kielégítésére alkalmas. A telepített tűzcsapok a korábban érvényes hazai szabványnak megfelelő általaj tűzcsapok, a vízhálózat kezelője a felújítások során a tűzcsapokat EU norma szerinti feltalaj tűzcsapokra kell cserélje.

Egyéb vízfogyasztás

Jelenleg egyéb vízfogyasztás a közüzemi hálózatot nem terheli.

Vízvezeték hálózat

A kiépített hálózat anyaga döntően KM PVC cső, gumiékszárású szerelvényekkel. A település ivóvízhálózata a mellékelt belterületi helyszínrajzon látható.

Szabályozási előírások:

Az ivóvízellátást szolgáló létesítmények védelméről szóló 23/1997. (VII.18.) sz. Kormányrendelet szerint a földbefektetett vízvezeték védősáv határa a vezeték felett a föld felszínéig, alatta 1,0 m-ig, két oldalt 2-2 m távolságig terjed.

Az egyéb közművek és a vízvezeték közötti távolság, a keresztezések műszaki előírásai, az érvényes szabványok, az egészségügyi előírások a kiviteli tervekben kötelezően alkalmazandók.

A kutak körzetében és az ivóvíztároló körzetében az előírt 50 m-es közegészségügyi védőtávolság betartandó.

Szennyvízelhelyezés

A településen jelenleg szennyvízcsatorna-hálózat nem üzemel, az ivóvízzel ellátott épületek szennyvizeinek elszállítása esetleges, ellenőrizetlen, a talajvízkészlet elszennyeződéstől való megóvása nincs biztosítva.

A községben szennyezett talajvizek a Rakaca -patak vizét szennyezik, közvetve ivóvízbázisok elszennyeződését okozzák, a patak menti, természetvédelmi értéket képviselő növényzet, állatvilág pusztulását okozhatják.

A község a zártrendszerű szennyvízelvezetés megoldására saját erőből képtelen. A község önkormányzata eddig többféle pályázaton, több szomszédos községgel összefogva igyekezett a leírt közcél (a talajvíz szennyezés megszüntetése) érdekében állami pénzeszközök elnyerésére, eddig eredménytelenül.

A településen hosszútávú (10 éves távlatban) 41,2 m³/d kommunális szennyvíz összegyűjtésével, elvezetésével ártalmatlanításával kell számolni.

Távlatban a szennyvíz-hálózat építését a B.A.Z. megyei Szennyvízcsatornázási Keretterv is előírja.

Átmeneti intézkedések: az épülő új ingatlanok építésénél, meglévők felújításánál, ivóvízcsatlakozók építése esetén ingatlanonként zárt szennyvíztárolók elhelyezését kell megkövetelni. Csak jó minőségű zárt szennyvíztárolóval ellátott építményekre szabad használatbavételi engedélyt kiadni.

Az önkormányzatnak a szennyvízelhelyezés ellenőrzését meg kell szervezni. A szennyvíz szállítására erre alkalmas, megbízható vállalkozót ki kell jelölni, akinek az elszállított szennyvízmennyiségét az ingatlantulajdonos felé a szállítás alkalmával bizonylatolni kell.

Az önkormányzatnak az ingatlantulajdonost el kell számoltatni az elfogyasztott ivóvíz min. 75 %-ának megfelelő szennyvízmennyiség elszállítatásával. A bizonylatolásnál a hiányzó szennyvízmennyiség után az elszállítási díjnál nagyobb bírságot (öszönző bírságot) kell megállapítani.

A községben a Rakaca patak községtől NY-ra eső medrétől min. 100 m távolságban ürítőhelyet kell kijelölni. A kiöntött szennyvíz kirohasztására alkalmas szivárgásmentes medencét, a tisztított szennyvíz gyökérszűrés szikkasztására alkalmas telepet kell létesíteni.

A szükséges berendezés létesítéséhez, a szennyvíz szállításához szükséges tartálykocsi beszerzéséhez állami, pályázati pénzeszközök biztosítása, mint minimális ráfordítás az állam részéről alaposan indokolt. A szükséges berendezések engedélyezett kiviteli tervek alapján építhetők.

Szabályozási előírás

A helyi szennyvíztároló-medencék, a gyökérszűrés rohasztás telepe részére telek kialakítása szükséges, a szükséges védőtávolságot biztosító helyen.

Csapadékvíz elhelyezés, belvíz és árvízvédelem:

A község belterületére hullott csapadékvizeket a községet érintő négy patak vezeti el. A burkolt utaknál a csapadékot a burkolathoz kapcsolódó folyókák, vagy nyílt árkok vezetik el. Ezek tisztítása, rendbetétele szükséges.

Az árkok, folyókák rendszeres tisztítása is szükséges.

A település ék oldalán a névtelen, 200 m magas hegy irányából, a külterületről beömlő csapadékvizekkel terhelt.

A domboldalak eredeti erdőtakarója hiányzik, a terület változóan művelt, korábban nagyüzemi művelés, évi őszi mélyszántás során művelt. A művelt felszínről a csapadék talajleemosódással terheltén kerül a belterületre.

Ezért a jelölt hordalékfogó övárkok, hordalékgyűjtő medencék kialakítása indokolt. A belterülettől délre a négy patak összefolyásának körzetében hordalékfogó növényzet telepítése szükséges.

A belterület É és D részén a névtelen (Vajda és Krasznok) patak medre mentén a patakot kísérő nedves rétek régi patakhhoz csatlakozó vízvezető árkait tisztítani, felújítani szükséges.

Az ár- és belvízvédelem biztonsága megköveteli, hogy a község külterületén mindhárom patak medre mielőbb iszaptalanításra, kitisztításra kerüljön, különös figyelemmel a Rakaca-patakra.

Szabályozási előírások

A patakok, vízfolyások, árkok partjain a partéltól számított 2,0-2,0 m széles fenntartási sávot szabadon kell hagyni a fenntartási munkák számára. Ezen belül építmény, kerítésvonal nem kerülhet.

Egyéb

A község területén a községet kiszolgáló kúton kívül vízkészlet felhasználást nem tartanak nyilván.

A településen a felszín alatti és felszíni vizek minőségét a lakosság hulladékelhelyezési tevékenysége rontja. Negatív tényező a vizek medrének, környezetének rossz állapota, karbantartottság, felügyelet hiánya. (a területen lévő négy patak kezelője Krasznokvajda önkormányzata)

A tervezett intézkedések a helyzet javítását célozzák.

Gázellátás

A községben nincs vezetékes gázellátás. A vezetékes gázellátás műszaki lehetősége a MOL-GÁZ RT (Szerencs) kezelésében álló hálózatból biztosított. A gázellátásra több községgel közösen készített regionális gázellátási terv, több pályázat készült. A létesítést azonban nem támogatták.

Megállapítható, hogy a község és a körzet gázellátása távvezetési rendszerről belátható ideig nem gazdaságos, a fogyasztott gázmennyiség árérése a körzeti berendezések üzemének fenntartását nem fedezné.

A településen PB ellátásra alapozott un. falugáz rendszerrel való gázellátásnak van realitása. (belterületen belül gázhálózat, községi PB tartálytelep).

Jelenleg a településrendezési terv készítése idején a megvalósítást az állami gázárszabályozás intézkedései nem teszik lehetővé. (a PB-nek világpiaci ára van, a földgázár jelentősen támogatott.) Az állami gázárszabályozást a PB gépkocsi-üzemanyagként való felhasználásának lehetősége indokolja.

Az áranomáliák megoldása után a gázellátás megvalósítható.

Megállapítható, hogy a szervezett, időjárás független biztonságos gázellátás megoldása a község jövője szempontjából alapvető fontosságú. A gázellátás hiánya olyan mértékben elriasztó, hogy az egyetlen okként is megakadályozza település fejlődését.

Villamosenergia ellátás

A községben 3 db 20/0,4 kV-os transzformátor található, melyek kiterheltsége kb. 70 %-os. A közvilágítás korszerűsítése időszerű.

A település közvilágítási helyzete változó. A vezérlés alkonykapcsolással történik, kapaszkodó rendszerben. A fejlesztés során törekedni kell a lámpatestek egységesítésére, korszerűsítésére és az energiatakarékos izzók felszerelésére, az útkategóriának megfelelő szabványban előírt megvilágítási értékek kielégítésére. Ezen munkálatokhoz megfelelő tanulmánytervek birtokában pályázati pénzek is igénybe vehetők. Az utak korszerűsítésénél az energiatakarékos lámpatesteket kell alkalmazni és a leszerelt lámpákkal ideiglenesen az elhanyagolt és nem megfelelő utcák világítása lámpasűrtéssel javítható

Az ÉMÁSZ Rt-nél néhány éve bevezetett hangfrekvenciás körvezérléssel sikerült a napi csúcsidőszak fogyasztását kiegyenlíteni.

Hosszú távon fel kell készülni az alternatív energia használatára is. A napenergia, a hőszivattyú alkalmazásának hiánya, hogy nálunk még nem kap elegendő támogatást az alternatív energia használat.

Távközlés

Krasznokvajda község az országos távbeszélő hálózati struktúrában a miskolci primer körzetbe tartozik.

A településen egy digitális távbeszélő központ üzemel, mely egyúttal a környezetében lévő kisebb települések távbeszélő ellátását is szolgálja.

Krasznokvajda községben jelenleg 107 főállomás üzemel, ebből 26 üzleti, 4 nyilvános és 77 lakásállomás.

A község főállomás sűrűsége, vagy a 100 lakosra jutó főállomások száma 17, lakásállomás sűrűsége, azaz a 100 lakásra vetített lakásállomások száma 37.

A távbeszélő központ fényvezető kábellel csatlakozik a magasabbrendű anyaközpontjához és rendelkezik ISDN kapacitással is.

Az ISDN alap csatlakozás lehetőséget ad jó minőségű telefonbeszélgetésre és ezzel egyidőben a hagyományos faxoláshoz képest 5-6-szoros sebességű kiváló minőségű dokumentum továbbítására, vagy 64-128 kbit/sec sebességgel

számítógépes adatállományok továbbítására. Lehetőséget nyújt továbbá képtelefonálásra, és megszervezhető a segítségével egy videokonferencia is.

A távbeszélő ellátás fejlesztése

A községben a helyi hálózat a távbeszélő ISDN és bérelt vonali igények kielégítésére egyaránt alkalmas.

A MATÁV rendszeresen vizsgálja a központ-, a hálózat telítettségét, valamint a térségben várható újabb igényeket és ennek megfelelően bővíti a központ kapacitását és fejleszti a távbeszélő hálózatot is.

Kábeltévé

A községben kábel tv nem működik.

C./ VÁRHATÓ TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HATÁSOK

A társadalmi, gazdasági hatások annak függvényében vázolhatók, hogy a település hosszú távú fejlődésében a térségi kapcsolatok és a térségi együttműködés hogyan alakul. Függ továbbá a növekedési pálya időbeni alakulásától is, kiváltképpen attól, hogy a népességcsökkenés lassul-e?

A település organikus fejlődése akkor fog bekövetkezni, ha a humán erőforrás fejlesztés sikerül, a növekedés üteme pedig mérsékelt lesz. A megyei fejlesztési koncepcióban felvázolt gyorsított fejlődés várhatóan ezt a térséget nem fogja érinteni.

A várható eredmény:

- A népesség összetétel kor és iskolázottságbeli mutatói javulnak.
- A települési és táji értékek védelme biztosított lesz.
- A környezet biztonság nő.
- Az ökológiai programok a kistérségi tájhasználatához illeszkednek.
- Csökken a munkanélküliség.
- A kastély turizmus, a vadászat és falusi turizmus számára vonzóvá válik a település.
- A roma program segítségével a helyi kisebbség életszínvonala jelentős mértékben nő.

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSOK

- A múltból való építkezés pozitív jövőképet eredményez
- A település értékei ismertté válnak
- A hagyományápolás fontossá válik
- Értékőrző megújulás kezdődik
- Erősödik a helyi identitás
- A hely szelleme (genius loci) mély nyomokat hagy az ide látogatókban
- A kulturális turizmus számára fogadóképesé válik a település
- Hagyományos kézműipari mesterségek újulnak meg

1. számú melléklet

A tervezett Csereháti Tájvédelmi Körzet természetvédelmi kezelésének koncepciója

A terület természeti állapotának rövid ismertetése

A terület az alábbi öt kistájat, illetve azok részeit érinti:

- Bódva-völgy
- Tornai-dombság
- Szendrői-rögvidék
- Rakacai-völgymedence
- Keleti-Cserehát

Domborzati adottságok:

A dombság tengerszint feletti magasság: 150-340 méter, melyet a Rakaca-patak medencéje tagol. A térség nyugati felét a Rakaca-patak és a Sas-patak mészkőszurdok teszi változatossá.

Földtani adottságok:

A térség nyugati részén a kőzettani alapot triász kori karbonátos üledék alkotja. A felette elhelyezkedő pleisztocén üledék a vízfolyások hatására dombsági arculat vett fel.

A keleti rész a pleisztocént megelőző korokban medence helyzetű volt, melyen a pliocén tengeri-tavi üledékképződés megszűnésével jelentős hordalékkúp épült, majd a pleisztocén megemelkedés után dombsági arculatúvá vált, s jelenleg felszínét nagyrészt agyag borítja.

A térség nyugati részén a korábbi intenzív deráziós (lepusztulásos) folyamatok következtében a földtani alapkőzet több helyen kipreparálódott (Rakaca- és Sas-patak alsó folyása).

Talaj:

A terület legjelentősebb talajtípusa az agyagbemosódásos barna erdőtalaj. Előfordulnak még a rendzinák, valamint a völgytalpakon az öntés talajok. Az agyagbemosódásos barna erdőtalajok általában savanyú kémhatásúak, a korábbi kíméletlen terület használat következtében lepusztult erodálódott foltjaikkal is gyakran találkozhatunk.

Éghajlat

Nyugatról keletre a mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves klímából a mérsékelt hűvös-mérsékelt szárazba hajlik. Az évi átlagos napfénytartam 1800-1850 óra, melyből nyáron 700 óra körül süt a nap. A hőmérséklet évi középhőmérséklete 8,5-9 °C. A fagymentes napok száma 160 körüli. Az évi átlagos csapadék mennyiség 600-650 mm keletről nyugatra növekszik, s ebből 400 mm körül esik a tenyészidőszakban. Az uralkodó szélirányok: É, É-NY.

Vízrajz:

Nagyrészt a Bódva folyóba torkolló Rakaca- és Sas-patak vízgyűjtőjét foglalja magába a terület. Hóolvadáskor és a kora nyári esőzések idején a völgytalpakon jelentős az árvízveszély. Összefüggő talajvízszint csak a völgyekben van 2-3 m mélységben. A talajvíz általában nitrátos.

Növényzet:

A terület növényföldrajzilag a Pannóniai flóratartomány (Pannonicum) Északi-középhegységi flóraidékének (Matricum) Tornaense flórajárásába tartozik.

A térség legjelentősebb fásszárú potenciális növénytársulásai – területi arányukat is figyelembe véve – a cseres tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), a gyertyános-kocsánytalan tölgyesek (*Quercus petraeae-Carpinetum*), valamint említést érdemelnek még a másodlagosan kialakult, mészkérülő tölgyes-jellegű (*Luzulo-Quercetum*) állományok. Ahol a pleisztocén üledék lekopott és az alapkőzet előbukkan, sziklás déli kitettséggű részeken molyhos tölgyesek (*Corno-Quercetum pubescenti-petraeae*), foltszerűen karsztbokorerdők (*Ceraso-Quercetum pubescentis*) és igen kis kiterjedésben sziklai cserjések (*Waldsteinio-Spiraeetum media*) jelennek meg. E mészkő-kibukkanásos részek fátlan növénytársulásai a sziklagyepek (*Asplenio ruta-murariae-Melicetum ciliatae*, *Campanulo-Festucetum*) és lejtőssztyepprétek (*Pulsatillo-Festucetum*, *Cleistogeno-Festucetum*).

A vízfolyások mentén égerligetek (*Aegopodio-Alnetum*) és fűzligetek (*Salicetum albae-fragilis*) találhatóak, valamint fragmentálisan a keményfás ligeterdők (*Quercus-Ulmetum*) maradványai. Az év jelentős részében vagy folyamatosan vízborította területeken megjelenő fűzlápok, bokorfüzesek (*Calamagrostio-Salicetum cinerea*) és velük mozaikszerűen megjelenő fátlan társulások jelentős természeti értéket képviselnek. Kiemelt védelmet érdemelnek a láprétek, magassásosok, magaskórósok és mocsárrétek (*Molinietum coeruleae*, *Deschampsietum caespitosae*, *Filipendulo-Geraniumetum*, *Cirsio cani-Festucetum pratensis*, *Caricetum elatae*, *Caricetum caespitosae*, stb.)

Az erdőterületek nagy része jelenleg erdőgazdálkodás alá vont cseres-tölgyes és gyertyános-tölgyes, valamint erdei fenyves és ritkábban lucfenyves és akácos.

Jelentős természeti és tájképi értékkel rendelkeznek a tervezett tájvédelmi körzet nagy részét képező átalakított, másodlagos élőhelyek. Fontosabbak a fás legelők, legelők és kaszálók, melyek közül a hagyományos gazdálkodás e térségben is tapasztalható hanyatlás beerdősülés különböző szukcessziós stádiumai figyelhetők meg. Sajnos a területen több helyen (helytelen használat vagy valamilyen szennyezés eredményeképpen) a növényzet degradációja is tapasztalható.

Néhány értékes, ritka növényfaj a területről:

Nedves területek:

bunkós sás (*Carex buxbaumii*), északi sás (*Carex hartmanii*), fekete sás (*Carex nigra*), gyapjúsás fajok (*Eriophorum latifolium*, *E. angustifolium*), gyepes sás (*Carex caespitosa*), kigyógyökerű keserűfű (*Polygonum bistorta*), kockásliliom (*Fritillaria meleagris*), kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), mocsári kosbor (*Orchis laxiflora*), széleslevelű ujjaskosbor (*Dactylorhiza majalis*), szibériai nőszirm (*Iris sibirica*), zergeboglár (*Trollius europaeus* subsp. *tatraea*), zombéksás (*Carex elata*), stb.

Szárazgyepek

csinos árvalányhaj (*Stippa pulcherrima*), leánykökörccsin (*pulsatilla grandis*), magyar nőszirm (*Iris aphylla ssp. hungarica*), nagyzezerjófű (*Dictamnus albus*), stb.

Savanyú talajú erdők:

kapcsos korpafű (*Lycopodium clavatum*), csarab (*Calluna vulgaris*), fekete áfonya (*Vaccinium myrtillus*), császárgalóca (*Amanita cesarea*).

Állatvilág

A területen még fellelhető rövidfüvű legelőkön megtalálhatjuk az ürgét (*Citellus citellus*). Az ürgeállományhoz és az egyéb kisebb testű, mezőgazdasági területen élő rágcsálókhoz kapcsolódva meg kell említeni a térség erős ragadozó madár állományát kiemelve a parlagi sast (*Aquila heliaca*), illetve más vonatkozásban a békászó sast (*Aquila pomarina*). A völgyek tavaszi vízhatás alatt álló részén, illetve a kötött talajon kialakult gödrökben és lefolyástalan részeken gazdag kétéltűállomány alakult ki. A kétéltűekhez kapcsolódva említést érdemel a fehér gólya (*Ciconia ciconia*), de a fekete gólya (*Ciconia nigra*) is fészkel, illetve jelen van a térségben. A művelt rétek, illetve még be nem erdősült magassásosok ritka költő madara a haris (*Crex crex*). A hagyományos kisparcellás mezőgazdasági területek ritkuló madara a fogoly (*Perdix perdix*) és a fűrj (*Coturnix coturnix*).

A beerdősülés különböző fázisaiban lévő egykori legelők ritkuló madara a búbos banka (*Upupa epops*). Ez az élőhely nagyon kedvező a gébicsféléknek (*Lanius spp.*) is. A zárt erdőkben erős állománya van a vadmacskának (*Felis sylvestris*) illetve a borznak (*Meles meles*).

Természetvédelmi szempontból legfontosabb élőhelyek és értékek összefoglalása

A tervezett tájvédelmi körzet legjelentősebb természeti és tájképi értéket képviselő élőhelyei:

- az év nagyrésztben vagy folyamatosan vízzel borított élőhelyek lápi növénytársulásai és a hozzájuk kötődő állatközösségek.
- az emberi kezelés hatására kialakult dombvidéki mocsárrétek. (Kialakulásukat és fennmaradásukat évszázadokon keresztül történő kaszálás tette lehetővé.)
- egyedi tájképi értéket és különleges élőhelyet biztosító fáslegelők (cser, kocsányos- és kocsánytalan tölgy, vadvörte és nyír alkotják.)
(A legeltetési állattartás motiválta létrejöttüket; eredetük többféle lehet. Nagyrészt az erdők folyamatos ritkításával és legeltetésével létrejött élőhelyek, helyenként több mint kétszáz éves faegyedekkel.)
- a legeltetés és kaszálás hatására kialakult sovány gyepek.
(A legeltetési háztáji állattartás által kialakított gyepek, valamikori erdők helyén.)
- a legeltetés felhagyásával, illetve a szántóföldek művelésének felhagyásával kialakult beerdősülő területek.
(Kiváló mintaterületei a természetes szukcessziós folyamatoknak. Már tíz-húsz évvel a használat abbahagyása után is kitűnően tanulmányozhatók a szukcessziós lépcsőfokok.)
- sziklagyepek, illetve karsztbokorerdők a Rakaca- és Sas-patak folyásának alsó része mentén

A védetté nyilvánítást követő gyakorlati célkitűzések, stratégiák

A védetté nyilvánítás után a területre, mint védett természeti területre a természetvédelmi jogszabályok vonatkoznak. A jogszabályokban foglalt korlátozások és tilalmak alóli felmentések a következők:

- Szántóterületeken nem kell igazgatóságunk engedélyét beszerezni növényvédő szerek, bioregulátorok és egyéb irtószerek valamint a talaj termőképességét befolyásoló vegyi anyagok alkalmazásához. [1996. évi LIII. törvény 38. § (1) g.)]
- Nem kell az igazgatóság engedélye horgászathoz, közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez. [1996. évi LIII. törvény 38. § (1) h.), i.)]

A védetté nyilvánítás után az igazgatóság egy tájvédelmi körzet iroda létrehozását tervezi legalább három fő részvételével (1 fő TK vezető, 2 fő természetvédelmi őr). Az iroda részben önálló területi egységként üzemel.

Az igazgatóság kiemelt feladatnak tartja a terület természeti és tájképi értékeinek megismertetését és az országos szintű elismerés megszerzését, ezzel párhuzamosban a területen különösen fontosnak tartja a turizmus fejlesztését is.

A területen általában az extenzív, természetkímélő gazdálkodási, területkezelési módok megőrzéséhez elvi támogatást nyújtunk, illetve lehetőségeinkhez mérten anyagilag is támogatni tudjuk azokat.

Működő kapcsolatokat szeretnénk kialakítani a helyi lakossággal, az önkormányzatokkal, valamint egyéb helyi szervezetekkel, hogy infrastruktúránkkal és ismereteinkkel lehetőséget biztosítsunk szakterületünk vonatkozásában a helyi fejlesztésekhez.

Cél a területen kialakult még művelés alatt álló kaszálók, legelők fenntartása, s ehhez lehetőségünkhöz mérten anyagi támogatást is kívánunk adni.

Azokon a területeken, amelyek magántulajdonban vannak és olyan természetvédelmi szempontú korlátozással kell élnünk, mely számszerűsíthető veszteséggel jár, vállaljuk a jogszabályi kereteken belül a korlátozásból fakadó veszteség kifizetését, illetve törekszünk a területek tulajdonjogának vásárlás útján történő megszerzésére.

A terület népi kultúrájának és építészetének megőrzése ugyancsak fontos feladat számunkra.

A természetvédelmi szempontból kiemelt fontosságú területeket, melyekre a következő irányelvek vonatkoznak:

-
- megőrzésük érdekében különösen fontosak a megelőzőleg folytatott kezelések, terület használati módok fenntartására (az érintetlenséget igénylő területek későbbiekben említjük),
- csak a természet- és tájvédelem érdekeit nem sértő létesítmények helyezhetők el rajtuk,
- csak a természetvédelem érdekeit nem sértő vadgazdálkodás végezhető rajtuk,
- a tájidegen növények fokozatos eltávolítása szükséges,
- a természetvédelmi értékek veszélyeztetése nélkül szabadon látogathatók.

A következő területeken semmilyen beavatkozást nem támogatunk:

- Sziklagyepek, lejtősztyepprétek
- Sajmeggy-molyhostölgy bokorerdő, sziklai cserjés,
- Bokorfüzesek, forráslápok,
- Egyes az alábbiakban részletezett beerdősülő savanyú talajú területek.

A mellékletekben elkülönített területek közül az alábbiak különös tekintettel:

-
- Sas-patak és Rakaca alsó folyásának szurdoka,
- Sas-patak felső folyása,
- Nagy völgy,
- Rakaca felső folyása,
- Megyespusztai legelőerdő egyes részei
- Csonkás tető beerdősülő gyepterületei.

Kismértékű beavatkozást igénylő területek:

Gyapjúsásos láprétek (évente, kétévente késő nyári tisztító kaszálás)

Aktív kezelést igénylő területek:

Rétek esetében: A vízhatástól függően évi egyszeri vagy kétszeri kaszálás, a nedves területeken csak kézi kaszálás javasolt. A lekaszált széna elszállítása minden esetben elengedhetetlen. A kaszálás időpontját az adott területen előforduló ritka vagy védett növény és állatfajok életciklusának megfelelően kell megállapítani.

Legelők esetében: a természetes vízfolyások mentén kerülni kell:

- az itatást,
- a természetvédelmi szempontból fontos területeken a túllegeltetést.

A legelő területek megőrzése szempontjából fontos a használat során az időnkénti cserjeirtás illetve tisztító kaszálás. Az itatókat, pihenőhelyeket a kevésbé értékes helyeken kell kialakítani. A felhagyott legelők, illetve szántók erdősítése esetén kerülni kell a tájidegen fafajok (akác, fenyőfélék) alkalmazását.

Legelőerdők esetében: nagyon fontos a még be nem erdősült területek megőrzése, állapotának fenntartása. A beerdősülteken általában az erdőgazdálkodás szabályai az irányadók, de mindenütt elsődleges az egyedi értéket képviselő öreg fák kímélete.

Szántók esetében: támogatjuk a hagyományos kisparcellás, extenzív szántóföldi művelést. A nagyüzemi szántóföldi növénytermesztés esetén támogatjuk a nagy parcellák megosztását és parcellák határai mentén mezsgyék, bokorsorok kialakítását, valamint a kevésbé vegyszer és műtrágya-igényes növénykultúrák termesztését (pillangósok, gabonafélék a kukorica kivételével). Szükséges azoknak a parlag területeknek a magára hagyása, melyeken a természetes szukcesszió eredményeként a cserjésedés, beerdősülés erőteljesen megindult. Véleményünk szerint a szántóterületek arányának csökkentése, az őshonos, termőhelynek megfelelő fafajokkal történő erdőtelepítések végrehajtása jó út a racionálisabb földhasznosítás felé.

Gyümölcsösök esetében: a hagyományos tájfajták termesztésén alapuló extenzív termesztést támogatjuk.

Erdőgazdálkodás területén: a fakitermelések tekintetében időbeli korlátozást kívánunk alkalmazni, mely általánosságban a törzskiválasztó gyérítési korú és attól idősebb állományok esetében a vegetációs időszak legaktívabb szakaszában, április 1-től július 31-ig a fakitermelések teljes tilalmát jelenti. Fenyő állományoknál és akácoknál eseti engedéllyel van lehetőség eltérni az időbeli korlátozásoktól. Az őshonos fafajú erdők esetében szükségesnek tartjuk a természetes felújítások arányának növelését. A cseresek esetében termőhelyükre figyelemmel – fontosnak tartjuk részarányuk csökkentését a tölgyek – elsősorban a kocsányos tölgy – javára. A fenyőállományok esetében a felújítások végrehajtását a termőhelynek megfelelő, őshonos fafajokkal tartjuk elfogadhatónak. Az akácok felújításánál szükségesnek tartjuk azt, hogy az akácok területe ne növekedjen. (Részarányuk sem a felújítások során, sem az erdőtelepítések során ne növekedjen.) A nemesnyárok telepítését legfeljebb csak fasorokban tartjuk elfogadhatónak.

Vadgazdálkodás területén: a területek természetes vadeltartó képességéhez igazodó vadállomány szerkezet és létszám kialakítása fontos cél számunkra. A terület jellegéből fakadóan fontos a vaddisznó létszámának kontrollja, ennek érdekében a vaddisznó állomány létszámának és károsításának fokozatos figyelemmel kísérése, szükség esetén a létszámapasztás. A korábban jelentős volt a terület apróvadállománya, melynek kímélete és az állomány természetes úton történő szaporodás természetvédelmi cél is.

A fajok védelme

A magyar nőszirom (*Iris aphylla* ssp. *hungarica*) állományának élőhelyén, a Tapolca-hegyen és a Rakaca-völgyben (a Király-heggyel szemben lévő oldalon) szükséges a folyamatos cserjeirtás a beerdősülés bebokrosodás elkerülése szempontjából.

A sztyeppréteken, az itt előforduló ritka fajok védelme érdekében (*Iris variegata*, *Echium russicum*) tilos az égetés.

A kockás liliom (*Fritillaria meleagris*), kígyógyökerű keserűfű (*Polygonum historta*) és a gyapjúsásfajok (*Eriophorum latifolium*, *E. angustifolium*) védelme érdekében élőhelyükön évente egyszeri kaszálás szükséges.

A zergeboglár (*Trollius europaeus* ssp. *tatrae*) élőhelyén, a Rakaca felső folyásánál, Szemere község határban tilos a legeltetés és az állatok áthajtása.

A haris (*Crex crex*) fészkelőhelyeinek felmérése évről évre fontos feladat, csakúgy, mint felmérés alapján a kaszálásoknak a fészkelések befejezéséhez történő igazítása.

A terület erdeiben fészkelő ragadozó madarak védelme érdekében fontos az évről-évre történő fészektérképezés és a fészkelőhelyek zavartalanságának biztosítása.

A tájidegen agresszív növényfajok fokozatos eltávolítása, terjedésük megakadályozása szükséges. Különös figyelmet érdemel ebből a szempontból a

kanadai aranyvessző, a magas aranyvessző és a japán keserűfű, valamint az erdőgazdálkodásról szóló részben megemlített fásszárú fajok.

Látogatás, oktatás, bemutatás

A látogatásnak (idegenforgalomnak), az oktatásnak és a természeti értékek bemutatásának különböző súllyal és más-más hatókörrel, együttesen kulcsfontosságú szerepe van területről és a természetvédelemről alkotott kép kialakításában és a köztudatban való megjelenésében.

A térség adottságaiból fakadóan a terület felszíni értékei tájképi megjelenése és népi építészete jelenthet vonzerőt a turizmus számára. A teljes térség szabadon látogatható, kivételt képez ez alól az egyes kiemelt természeti értékek látogatása, ott ahol a látogatás a természeti értéket veszélyezteti. A kiemelt értékek védelme érdekében tett korlátozásokról jól elérhető folyamatos tájékoztatást kívánunk nyújtani.

Igazgatóságunk meghatározó, szervező, koordináló szerepre törekszik a természeti értékek bemutatása, az ismeretterjesztés, a környezeti nevelés terén, de rendkívül fontos, hogy a megfelelő stratégiák alkalmazása során szorosan együttműködjön a térségben tevékenykedő oktatási intézményekkel, társadalmi szervezetekkel, természeti közösségekkel, egyesületekkel és önkéntesekkel, valamint helyi lakossággal.

A terület oktatási és bemutatási szerepét propaganda eszközökkel (hirdetések, túrakalauzok, oktató és információs központok) és módszerekkel (tanösvények létesítése és fenntartása, természetvédelmi táborok szervezése, bemutatóhelyek kialakítása, speciális igényeket kielégítő túrák szervezése, stb.) kívánjuk elősegíteni.

2. számú melléklet

1. sz. táblázat
A hagyományos és az integrált gazdálkodás összehasonlítása

Megnevezés	Hagyományos	Integrált
A szántóterület aránya	a lehető legnagyobb	amennyi ésszerűen lehet
A takarmánytermő terület aránya	a lehető legkevesebb	amennyi csak lehet, helytől és állatlétszámtól függően
Főbb növények	búza, árpa, kukorica, cukorrépa, repce, különfélék	búza, árpa, rozs, zab, burgonya, cukorrépa, repce, takarmányrépa, zöldtrágya
A gabona hányada	lehetőleg 100 %	legfeljebb 70 %
Másodnövény	ritkán, mert munkaigényes	amennyi ésszerűen betakarítható
Állatállomány	üzeme válogatja, főleg ipari tartás	a zöldtakarmány és a trágya szükséglet szerint
Abrakhányad	általában nagy	lehetőleg kevés, csak kiegészítő a zöldtakarmányhoz
Szerves trágya	tarlómaradvány, hígtrágya, ipari tartás esetén	lehetőleg zöld- és istállótrágya, tarlómaradvány, hígtrágya
Műtrágyázás	Feltöltéssel	pontosan a növény igényeihez szabva lehetőleg mérsékelten
Vegyi növényvédelem	Bőséges	amennyi kell, minél kevesebb
Mechanikai növényvédelem	jóformán semmi	amennyi a munkaszervezésbe belefér
Talajmunka	nagy hatékonyság, kis ráfordítás	fő cél a talaj kímélete, a forgatás mellőzése
Hozam	amennyi csak lehet	amennyi hosszú távon ésszerű
Ökológiai követelmények	amennyit a törvény előír, s az nem sok	az ökösejtek kiépítésére

2. sz. táblázat

A biodinamikus és a hagyományos mezőgazdaság összehasonlítása

Biodinamikus	Hagyományos
Üzemszervezet	
1. Biológiai és munkagazdasági hatékonyság kihangsúlyozása, helyileg irányítottan	Műszaki- munkahatékonyság kihang-súlyozása, gazdaságilag irányítottan
2. Sokféle kiegyensúlyozott, eltérő üzemága, helyszíneknek megfelelő vetésforgó.	Specializálódás, azaz egy vagy több üzemág aránytalan kifejtése.
3. Az üzem önellátása trágyával és takarmánnyal.	Műtrágyák és takarmányok meggondolatlan behozatala.
4. Viszonylagos piacfüggőség a sokféleség és az asszociáció miatt.	A rövid idejű piacorientációs program folytatása.
Termelés	
5. Tápanyag – körforgás	Tápanyag - pótlás
6. Főleg saját gazdaságból származó trágyák	Jelentős mennyiségű, vagy kizárólagos trágyázószer - vásárlás
7. Lassan oldódó ásványi anyagok (pl. mész)	Oldható ásványi műtrágyák (és mész)
8. Gyomnövény- eltávolítás a föld megművelésével, fizikai módszerekkel, dinamikus módszerekkel	Gyomnövény - eltávolítás gyomirtókkal, a föld megművelésével, megmunkálásával
9. Rovarelhárítás, öngyógyítás (a rendszeren belüli önszabályozás) alapján	Rovarelhárítás és betegségyógyítás a biocidok kiküszöbölésével
10. Főleg saját gazdaságból származó életfenntartó és teljesítménynövelő takarmány	Jelentős takarmányvásárlás, területtől független tömeges állattartás
11. Háziállattartás és – ellátás a teljesítmény és az egészség fenntartásához	Háziállattartás és - ellátás főleg teljesítmény és munkaerő kihasználású céllal
12. Vetőanyag, szaporítóanyag változtatás, ha szükséges	Gyakori vetőmag, szaporítóanyag változtatás
Működésmód	
13. Komplex életfolyamatok élénkítése dinamikus intézkedésekkel: Preparátumok a trágyához, a kultúrnövényekhez, a gyomnövényekhez és rovarirtáshoz	Külső vezérlés hatóanyagok alkalmazásával a növénytermesztésben és az állattartásban
14. A termelés "beépítése" a környezetbe, a természetes körfolyamatok figyelembe-vétele, tájvédelem	A termelés "egyenjogúsítása" a környezetben a kémia és technika alkalmazásával
15. Az állatok és a növények harmonikus ellátása életfolyamataik alapján. Saját gazdaságból származó trágya és takarmány felhasználása	Túlzott ellátás, a hiányjelenségek megszüntetése betervezett kiegészítéssel.
Társadalmi kihatások	
16. Népgazdaságilag előnyös anyag- és energiafelhasználási és jövedelmezőségi viszony, magánjogilag stabil pénzügyi sikerek	Népgazdaságilag előnytelen anyag- és energiafelhasználás, magángazdaságilag nagy kockázat, részben nagy nyereség.
17. Nem szennyezi a környezetet.	Jelentősen szennyezi a környezetet.
18. Vigyáz a talaj megtartására, fenntartja a növény és állatállományt	Pazarolja a talajt, többszörös erózió, elhasználódnak és kipusztulnak a növényi és állati természetes állományok.
19. A lakossági ellátás és a termelés észszerűsítése. Az áttekinthető viszonyok létrehozására való törekvés a termelő és a fogyasztó között.	Az előállítás helyi és regionális specializálása. Hosszú szállítási utak, centralizált készletezés Tendencia a termelő és az előállító nevének elhagyására a nagyvállalat bekapcsolódásával
Emberi értékek	
20. Egységes, önmagában differenciált felismerés	Beszűkített, okszerű gondolkodás
21. Egységes világnézet és motiváció	Emancipált, erőltetett gazdasági beállítottság.

3.sz. táblázat
Az ökögazdálkodás termelési irányai

Megnevezés	Biodinamikus gazdálkodási mód	Szerves-biológiai gazdálkodási mód	Munkaközösség a természetközeli, minőségi gyümölcsstermesztésért
Kiindulás, elméleti alapok	R. Steiner: "Der landwirtsch, Kurs"/1924 A mezőgazdaság irányvonalai Koepf (Pettersson) Schumann (1974) Törekvés a nagyobb természetismeretre zárt üzemszervezettel, a talaj biológiai folyamatainak támogatásával, a természet ritmusának betartásával	Müller/Rusch: A termőföld felújítása a természetes erdőtalajon létrejövő rétegtépződés alapján.	Fürst/Aubert: "Anbaurichtlinien" (1977) - mit jährlichen Ergänzungen Termesztési irányvonalak kiegészítésekkel. A növények ökörendszerének erősítése a talaj ellenőrzésével, szerves trágya ellátásával, stb.
Közös alapelvek	A legfontosabb alapelv a mezőgazdasági termeléssel összefüggő (természeti) folyamatok teljesen egységes megfigyelési módja. Ehhez tartozik: - a nyersanyagok és üzemesszerek energiatakarékos felhasználása (lehetőleg közeli forrásokból) - a tartós talajtermőképesség fenntartása és elősegítése - lehetőleg a földművelés és állattartás kombinációja		
Talaj megmunkálás	Talajkímélően, energiatakarékosan, igazodva az adott viszonyokhoz.		
	Meglazítva és megforgatva, nem túl mélyen: részben mélyebben, mint a szervesbiológiai gazdálkodási módnál.	Nem mélyen megforgatva (szántás), ha szükséges mélyebben meglazítva.(borona, kultivátor alkalmazásával)	Őszi és téli megmunkálás, csak nem mélyen (borona, kultivátor); mélyszántás csak az őszi betakarítás után.
Trágyázás	Optimális trágya- és trágyalé- előkészítés, (levegő hozzávetéssel), trágyázás nagymértékben szerves trágyákkal; ásványi kiegészítő anyagok (pl. kőliszt) alkalmazása kiegészítő trágyázáshoz olyan formában, amelyeket nem közvetlenül vesznek fel a növények. (max. értéke behatárolt)		
Gyakori felszíni komposztálási mód	Komposztálás halomba	Felszíni komposztálás	Felszíni komposztálás
Szerves alapú kereskedelmi trágyázószerek	Felhasználásuk csak korlátozott mértékben engedélyezett (kiszórás komposzt felett)	Felhasználásuk csak kémiai adalékok nélkül engedélyezett	Engedélyezett
Nitrogén	A nitrogén biológiai megkötése, hüvelyesek előnybe részesített felületéses termesztésével. Kizárólag szerves N alkalmazása.		
Foszfor	Nyersfoszfát, bazaltliszt / tanácsadóval egyeztetve Thomas-liszt		
Kálium	Könnyű talajon kimért adagos formában (talajvizsgálat után)	Részben kimért adagos formában	Kimért adagos formában részben kénsavas kálium
Egyéb	Őskőzetliszt, bazaltliszt, bentonit, tengeri alga, kalcium, zöldtrágya		
Növényvédelem	Tilos a kémiai szintetikus növény-védő szerek alkalmazása	Mezőgazdaságban: tilosak a kémiai szintetikus szerek. Gyümölcsstermesztésben: lehetőleg kis méregfelhasználás: számos szer engedélyezett az integrált növényvédelemhez pl. Nikotin, Bacillus thuringensis, ásványolaj Dimilin, Captan.	